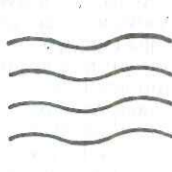

ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

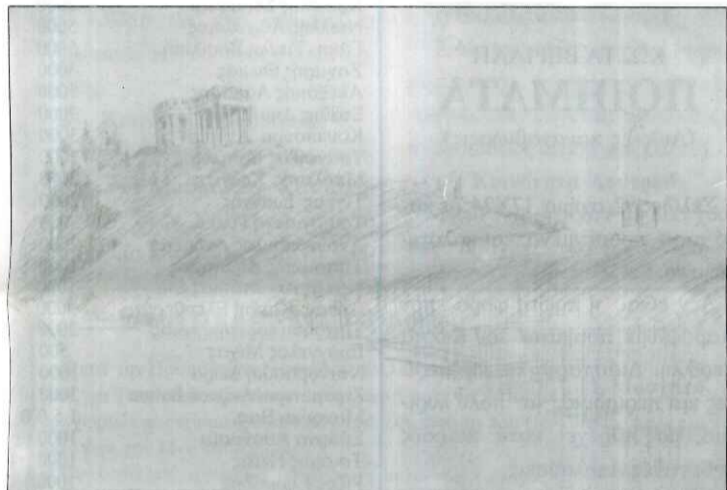
ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΩΝ ΧΩΡΙΩΝ
Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
(45 ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ, 50 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ)

ΦΛΕΒΑΡΗΣ 1995
ΕΤΟΣ 10ο - ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 50
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΗΡ. ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ &
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΚΑΡΔΙΤΣΑ - ΤΗΛ. 24985 FAX: 29642

Χρέος τιμής στους Αγραφιώτες

ΙΔΡΥΕΤΑΙ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΓΡΑΦΩΝ

- Στη θέση "ΚΑΣΤΑΝΙΕΣ" του Αν. Συν. ΑΓΡΑΦΩΝ
- Προϋπολογισμού 100 εκατομμυρίων
- Αίθουσες Ιστορίας, Λαογραφίας, Φυσικής Ιστορίας
- Με κέρνα ομοιώματα και αναπαραστάσεις θα αποδοθεί το μεγαλείο των Αγράφων
- Μνημείο Αγραφιωτών για 5.000 νεκρούς

Με υψηλό αίσθημα ευθύνης και σεβασμό στην ιστορική, θρησκευτική, κοινωνική και πολιτιστική προσφορά των Αγράφων και του Αγραφιωτικού λαού, η Διοίκηση της Ένωσης Αγραφιωτικών Χωριών, αποφάσισε ομόφωνα στη συνεδρίαση της 7ης Φεβρουαρίου την ίδρυση ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ & ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΑΓΡΑΦΩΝ στη θέση "ΚΑΣΤΑΝΙΕΣ" του Δήμου Γτάμου, στο 20ο χιλ/μετρο της επαρχιακής οδού Καρδίτσας - Ραχούλας - Αμα-

ράντου - Σαραντάπορου - Νεράϊδας - όρια Ευρυτανίας.

Η ίδρυση και λειτουργία του Μουσείου ήταν παλαιό όραμα των Αγραφιωτών, από την εποχή που ιδρύθηκε η Ένωση. Ήδη θεωρούμε ότι ωρίμασαν οι συνθήκες, ώστε το όραμα να γίνει πραγματικότητα. Η επιλεγείσα τοποθεσία κρίθηκε ως η πλέον κατάλληλη πρώτα γιατί βρίσκεται σε σημείο άνετης πρόσβασης (άσφαλτος) και κυρίως διότι αποτελεί καθαρά αγραφιωτικό τοπίο, με πλούσια

και ποικίλη βλάστηση (έλατα, καστανιές, ρείκια, κουμαριές κλπ) σε υψόμετρο 850 μέτρων, απ' όπου υπάρχει άριστη θέαση προς ολόκληρο το θεσσαλικό κάμπο, τις αγραφιωτικές βουνοκορφές και τα βουνά της Ρούμελης.

Στόχος της ΕΑΧ είναι το μουσείο να πάρει ιστορικό, λαογραφικό, παιδαγωγικό και τουριστικό χαρακτήρα.

Ν' αποτελέσει πόλο έλξης όλων των επισκεπτών του νομού και καύχημα των Αγραφιωτών.

Να διαιωνίσει την ιστορία, την τέχνη και τα λαογραφικά στοιχεία του τόπου μας.

Στο κυρίως κτίριο θα περιλαμβάνεται αίθουσα με κέρνα ομοιώματα προσωπικοτήτων του αγραφιωτικού χώρου (κλέφτες, αρματολοί, πολιτικοί κ.λπ), αίθουσα με αναπαραστάσεις ιστορικών και θρησκευτικών γεγονότων, αίθουσα με αναπαραστάσεις κοινωνικών εκδηλώσεων και αγροτικών δρώμενων, αίθουσα χλωρίδας και πανίδας των Αγράφων καθώς και

Συνέχεια στην 3η σελ.

Ανέλαβε καθήκοντα

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΑΙΡΕΤΟ ΝΟΜ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Συγκροτήθηκε σε Σώμα το πρώτο αιρετό Νομαρχιακό Συμβούλιο την 1η Ιανουαρίου. Με μυστική ψηφοφορία εκλέχθηκε πρόεδρος του Νομ. Συμβουλίου ο κ. Δημ. Νταλαμπίρας, αντιπρόεδρος ο κ. Γ. Μαρούλης και γραμματέας ο κ. Μάνθος Αγγέλης από τη μειοψηφία. Με απόφαση του Νομάρχη κ. Κων/νου Παπακυρίτη ορίστηκαν οι τέσσερις πρόεδροι (αντινομάρχες) επικεφαλής Νομαρχιακών

Επιτροπών. Γεωργίας - Παραγωγής ο κ. Α. Κατσικάρας. Έργα Υποδομής ο κ. Β. Νίκου. Παιδείας - Πολιτισμού - Τουρισμού ο κ. Βασ. Τσαντήλας. Υγείας - Πρόνοιας ο κ. Δημ. Κωνσταντίνης. Εκλέχθηκαν επίσης τα μέλη των επιτροπών. Η εφημερίδα μας εύχεται καλή επιτυχία στο έργο όλων.

Επιστολή προς τα Κοινοτικά Συμβούλια

ΣΤΟΧΟΙ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

της Ένωσης Αγραφιωτικών χωριών

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Κοινοτικοί Σύμβουλοι, κύριε Γραμματέα, η Διοίκηση της Ένωσης Αγραφιωτικών Χωριών, Σας συγχαίρει για την ανάληψη των καθηκόντων Σας και επιτυχή θητεία προς όφελος των Συγχωριανών σας και της περιοχής Αγράφων.

Συνέχεια στην 3η σελ.

ΤΙΜΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΚΡΙΞΕΙΣ

Το Δ.Σ. της Ένωσης Αγραφιωτικών Χωριών σε τακτική συνεδρίασή του αποφάσισε να τιμήσει όσους ενισχύουν τους σκοπούς της Ένωσης προσφέροντας διάφορα χρηματικά ποσά ή είδη κινητά ή ακίνητα ανακηρύσσοντας:

- 1) Ευεργέτες, όσους προσφέρουν χρηματικά ποσά ή είδη αξίας 1.000.000 δραχμών και πλέον.
- 2) Δωρητές, όσους προσφέρουν χρηματικά ποσά ή είδη αξίας 500 χιλιάδων δρχ. και πλέον.
- 3) Χορηγούς, όσους προσφέρουν χρηματικά ποσά ή είδη αξίας 50 χιλιάδων δραχμών και πλέον.

Στους τιμώμενους θα απονέμονται διπλώματα σε ειδική επί τούτου τελετή και τα ονόματά των θα χαράσσονται σε πλάκα εντοιχισμένη στο υπό ίδρυση Ιστορικό Μουσείο Αγράφων.

ΕΝΙΣΧΥΣΤΕ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΑΓΡΑΦΩΝ

Αριθμός Λογ/σμού: 26/06977-000/0/39

Τα ονόματα των δωρητών δ' αναγραφούν σε ειδική έκδοση που θα εκτίθεται στο χώρο του Μουσείου. Πληρ. στα τηλέφωνα: 0441-24985 και 29642

Παρακαλιά

Είναι μερικά πράγματα που όταν τα σκέπτεσαι, αναρωτιέσαι πού οδηγούμαστε, στο καλύτερο ή στο χειρότερο, μπροστά ή πίσω;

Ένας «μηχανάκις» ανέβηκε με τη μηχανή του στο πεζοδρόμιο για ν' αποφύγει το μποτιλιάρισμα και παρέσυρε μια μεσόκοπη γυναίκα. Εκείνος ούτε που γύρισε να δει και η γυναίκα σφάδαζε από τους πόνους πεσμένη στο πεζοδρόμιο. Δεκάδες οι περαστικοί προσπερνούσαν αδιάφοροι με βήμα βιαστικό και μόνο ένας προσφέρθηκε να τη βοηθήσει να σηκωθεί.

Δεν είναι το μοναδικό. Τέτοια περιστατικά συμβαίνουν καθημερινά στη ζωή μας, στο τέλος 20ου αιώνα. Όπου οι άνθρωποι κυκλοφορούν με πολυτελή αυτοκίνητα, έχουν στην υπηρεσία τους θαυματοργά μηχανήματα, καλοτράνε και καλοπίνουν και διασκεδάζουν σε πολυτελή κέντρα, αλλά έχουν γίνει όντα μοναχικά και απόκοσμα. Την ανθρωπιά τους την έχει κατασπαράξει η ερημιά της μεγαλούπολης και ο Μινωτώταρος του σύγχρονου τρόπου ζωής. Δεν ξέρω πό-

ση αίσθηση κάνει αυτό στην άλλη Ευρώπη, για μας τους Έλληνες όμως, έναν λαό εγκάρδιο, ζεστό και βαθιά ανθρωπινό από τη μακρινή αρχαιότητα ακόμα, το σήμερα δεν αντέχει σε σύγκριση με το χθες.

Με τα ήθη της αγροτικής κοινωνίας μας, της φτωχής και βασανισμένης, αλλά τόσο κοινωνικοποιημένης που ο καθένας συμμεριζόταν τη χαρά, την ευτυχία, αλλά και τη λύπη και τη δυστυχία του διπλανού του. Κι όταν κάποιος "γονάτιζε", έσπευδαν όλοι να τον "σηκώσουν".

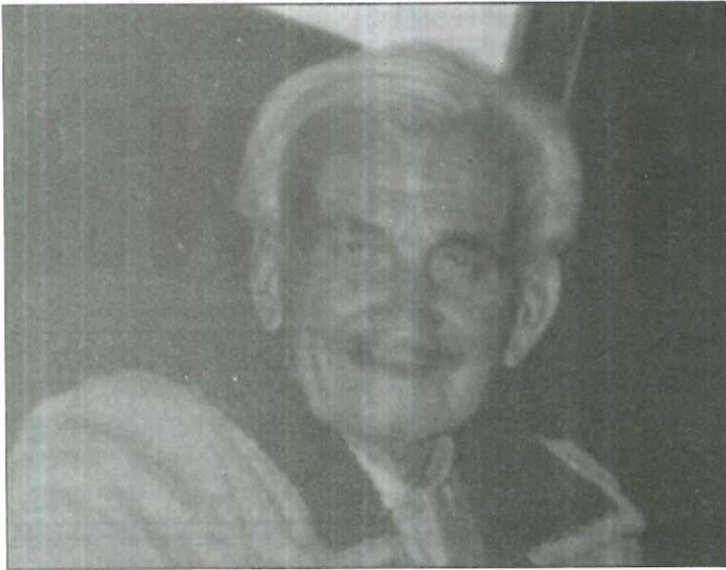
Δεν είμαι σε θέση να γνωρίζω πόσοι από τους νεότερους έχουν ακούσει τη λέξη "παρακαλιά". Δυστυχώς τη λησμόνησαν ακόμα και οι λεξικογράφοι. Είναι πάντως μια λέξη που δίνει το στίγμα της βαθιάς κοινωνικοποίησης της αγροτικής μας κοινωνίας. Όταν κάποιος χωριανός αναξιοπαθούσε, αν δηλαδή ήταν άρρωστος, αν έχανε το βόδι ή το μουλάρι του και δεν μπορούσε να καλλιεργήσει, αν ήταν χήρα με μικρά παιδιά ή ανήμποροι γέροντες, τότε το χωριό έκανε "παρακαλιά".

Συνέχεια στη σελ. 2

Το χρονογράφημά μας

Γράφει ο Λάμπρος Γριβέλλας

ΑΙΩΝΟΒΙΟΙ ΑΓΡΑΦΙΩΤΕΣ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ

Ο Δημήτριος Ι. Τσιτσιμπής, συμπολεμιστής του Ν. Πλαστήρα

Στις 19-1-1995 έφυγε για πάντα από κοντά μας, χτυπημένος από εγκεφαλικό επεισόδιο, ο Δημήτριος Ιωαν. Τσιτσιμπής, από το Σαραντάπορο των Αγράφων, σε ηλικία 100 χρονών, σύνταξιούχος του ΙΚΑ.

Ο μπάμπια - Μήτρος, όπως τον ήξεραν όλοι οι φίλοι και οι γνωστοί του, ήταν ένα από τα 11 παιδιά του Γιάννη Τσιτσιμπή, που κι αυτά με τη σειρά τους δημιούργησαν μια μεγάλη οικογένεια Τσιτσιμπιτών (62 πρώτα ξαδέφια, απ' τα οποία 43 είναι σήμερα εν ζωή).

Ο μπάμπια - Μήτρος κατατάχθηκε στο στρατό ως κληρωτός, το 1915, και απολύθηκε το 1922, με τη λήξη του μικρασιατικού πολέμου.

Μέχρι τα τελευταία χρόνια της ζωής του, η μνήμη του έμεινε διαυγής, και οι διηγήσεις του για τον μικρασιατικό πόλεμο ήταν ατελείωτες. Διηγείτο τα κατορθώματα του Ελληνικού στρατού στη Μικρά Ασία, πώς αντιμετώπιζαν τις τσέτες των Τουρκαλάδων, για τα λάθη της τότε Κυβέρνησης, για τον

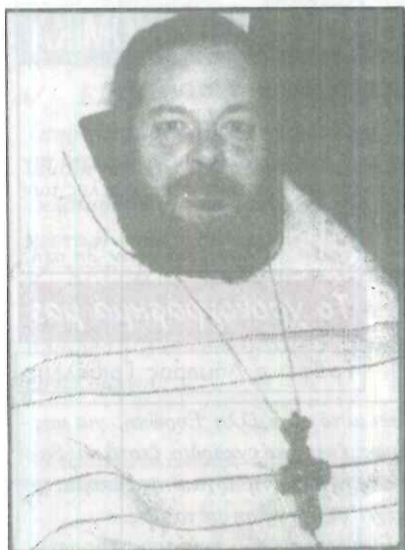
"Μαύρο Καβαλάρη" κλπ. Και όταν η διήγηση έφτανε στην οπισθοχώρηση και στην τραγωδία που εκτυλίχθηκε στο λιμάνι της Σμύρνης, ένας κόμπος στο λαιμό τον ανάγκαζε να διακόψει την αφήγηση, και τα μάτια του δάκρυζαν, στη θύμιση εκείνης της Κόλασης, της καταστροφής. Υστερα συνέχιζε πάλι, μ' έναν κόμπο στο λαιμό. "Όταν έρχονταν πλοία ελληνικά, για να παραλάβουν το στρατό, αλλά και πολίτες Έλληνες, ορμούσε το πλήθος σπρώχνοντας να μπει στο πλοίο, με αποτέλεσμα να πέφτουν πολλοί στη θάλασσα και να πνίγονται, και μικρά παιδιά να ποδοπατούνται. "Εκείνες οι εικόνες", έλεγε, τελειώνοντας τη διήγησή του για τη μεγάλη καταστροφή της Σμύρνης, "θα μείνουν ριζωμένες μέσα μου, για όλη μου τη ζωή".

Ο μπάμπια - Μήτρος άφησε πίσω του 4 παιδιά, 10 εγγόνια και 7 δισέγγονα.

Καλό σου ταξίδι, μπάμπια - Μήτρο, και αιώνια η μνήμη σου.

Χάθηκε ένας ειλικρινής φίλος των Αγράφων

ΠΕΘΑΝΕ Ο ΗΓΟΥΜΕΝΟΣ ΤΗΣ Ι.Μ. ΚΟΡΩΝΑΣ ΜΑΚΑΡΙΟΣ

Μονή Πεντέλης από τον τότε Μητροπολίτη Δωδώνης και νυν Ζακύνθου. Υπηρέτησε ως κληρικός στη Μητρόπολη Θυατείρων και Μεγ. Βρετανίας. Ακόμα στην επαρχία Φαρσάλων και τελευταία (1988) τοποθετήθηκε Ηγούμενος στην Ιερά Μονή Κορώνας, διαδεχθείς τον αρχιμανδρίτη Παντελεήμονα Παύλο.

Το οφίλιο του Αρχιμανδρίτη και του Πνευματικού, έλαβε από το Μητροπολίτη Θυατείρων - Μ. Βρετανίας Κυρ Αθηνάγορα Κοκκινάκη.

Αγάπησε το Μοναστήρι της Κορώνας και εργάστηκε με ζήλο για την αναβάθμιση του. Επι των ημερών του άρχισε η αναπαλαίωση της παλαιάς πέτρινης των κελιών, έργο το οποίο θα ολοκληρωθεί με πιστώσεις ΕΟΚικών προγραμμάτων. Ονειρό του, ήταν να καταστεί το Μοναστήρι Πνευματικό και Συνεδριακό Κέντρο. Μάλιστα για το σκοπό αυτό είχε συνταχθεί προσχέδιο με τα προτεινόμενα έργα.

Σε ηλικία 48 ετών, πέθανε από ανακοπή της καρδιάς, ο ηγούμενος της Ι.Μ. Κορώνης πατήρ Μακάριος. Ο μεταστάς ήταν ειλικρινής φίλος των Αγράφων και συνεργάτης της Ένωσης Αγραφιωτικών Χωριών.

Ο π. Μακάριος είχε γεννηθεί στην Αθήνα και ήταν πτυχιούχος της Παντείου. Άνθρωπος ευσεβής και καλός μπήκε στην εκκλησία του Χριστού χειροτονούμενος διάκονος - πρεσβύτερος στην Ιερά

Παρακαλιά

Συνέχεια από την 1η σελ.

Ήταν μια εκδήλωση καθιερωμένη επι αιώνες, θεωρούνταν ως υποχρέωση της κοινότητας προς τα αναξιοπαθούντα μέλη της και έτσι κανείς δεν θεωρούσε υποτιμητικό ή αναξιοπρεπές να δεχθεί την προσφερόμενη βοήθεια.

Η "παρακαλιά" γινόταν πάντα σε μέρα σχολής, Κυριακή ή γιορτή. Αποβραδής ο τελάλης έβγαίνει στο ψηλότερο μέρος του χωριού και φώναζε δυνατά για να ακουστεί, προς όλες τις κατευθύνσεις. Αργότερα η αναγγελία γινόταν από τα μεγάφωνα της κοινότητας.

- Ακούστε χωριανοί : Ταχιά την Κυριακή, όλα τα "ξενύγρια", να οργώσουμε το χωράφι του τάδε χωριανού, που είναι άρρωστος στο νοσοκομείοοοοοο! Να μη λείψει κανένασςς!

Και κανένας δεν έλειπε χωρίς σοβαρό λόγο. Όλοι μαζί, δουλειά εβδομάδων την έβγαζαν σε ένα

πρωινό. Κι αυτό γινόταν όχι μόνο στο όργωμα και στη σπορά, αλλά και στο θέρο και στ' αλώνι, στο κουβάλημα πέτρας και ξυλείας για το χτίσιμο καινούργιου σπιτιού και σε κάθε άλλη εργασία που θα έδινε μια ευκαιρία στον ανήμπορο συγχωριανό να ξεπεράσει την πρόσκαιρη δυσκολία του. Προπαντός όμως θα του χάριζε το συναίσθημα να αισθάνεται ότι οι συμπατριώτες του τον νοιάζονται και του συμπαραστέκονται.

Έτσι σφιχτοδεμένη η ελληνική κοινωνία κατόρθωσε να ξεπεράσει με επιτυχία κατοχές και διωγμούς, φτώχειες και δυστυχίες και να επιζήσει.

Δυστυχώς τα εισαγόμενα νέα ήθη - ίσως και η ευμάρεια - χαλάρωσαν αυτούς τους θεσμούς, με συνέπεια να διαρραγεί ο κοινωνικός μας ιστός.

Πολύ φοβούμαι ότι αυτό τύποτα καλό δεν προοιωνίζεται για το μέλλον μας.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Γεωργίου Ηλ. Πάττα Δασκάλου
ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΗΣ ΟΕΥΑΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΩΝ ΑΓΡΑΦΩΝ
ΒΟΛΟΣ 1995

392 σελίδες σε σχήμα 21X14, με καλαίσθητο εξώφυλλο που απεικονίζει την ξακουσμένη "Καράβα" και το πυκνό ελατόδασος της Οξυάς.

Το βιβλίο είναι γραμμένο σε τρία κεφάλαια:

- Κεφ. πρώτο: Οξυά Καρδίτσας
- Κεφ. δεύτερο: Ιστορικό μέρος
- Κεφ. τρίτο: Λαογραφικά

Ένα βιβλίο από τα καλύτερα στο είδος του, χρήσιμο σε κάθε λαογράφο, ερευνητή και φιλόστορα.

Αδύνατο σημείο του η ελλιπής βιβλιογραφική τεκμηρίωση και η ανεπαρκής αναφορά στις προφορικές πηγές των πληροφοριών του.

Το βιβλίο διατίθεται και από τα γραφεία της Ένωσης.

Δημητρίου Βαίου Στάθη
ΣΚΕΨΕΙΣ
Ηθικές, πολιτικές, κοινωνικές, προσωπικές, ερωτικές
ΚΑΡΔΙΤΣΑ 1995

Ένα μικρό βιβλίο 32 σελίδων σε σχήμα 14X21 με καλαίσθητη εμφάνιση, στο οποίο, ο γνωστός Αγραφιωτής συγγραφέας και από προηγούμενα βιβλία του - το τελευταίο είναι "Η ΑΠΙΔΙΑ ΤΩΝ ΑΓΡΑΦΩΝ" - καταγράφει τις ΣΚΕΨΕΙΣ του με τη μορφή γνωμικών.

Το βιβλίο παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον αναγνώστη και διανέμεται δωρεάν από τον συγγραφέα.

ΚΩΣΤΑ ΒΕΡΙΑΛΛΗ
ΠΟΙΗΜΑΤΑ
(Αιθρίες και αναβιώσεις)

Σελίδες 92, σχήμα 17X24, σε καλό χαρτί, προσεγμένο και καλοτυπωμένο.

Δεν είναι η πρώτη φορά που διαβάζουμε ποιήματα του Κώστα Βερούλη. Διάσπαρτα σε εφημερίδες και περιοδικά, με πολύ λυρισμό, μας παρέχει κατά καιρούς αυθεντικές απολαύσεις.

Μια ποιητική συλλογή όμως είναι κάτι διαφορετικό. Μας δίνει ολοκληρωμένη την εικόνα της προσωπικότητας και του ψυχισμού του ποιητή.

Με αυτή την έννοια η έκδοση αυτή αναδεικνύει έναν τρυφερό και νοσταλγικό ποιητή και ένα πνεύμα ανήσυχο και ερευνητικό.

Εναν άνθρωπο που θα μείνει ως το τέλος φλογερός εραστής της φύσης και νοσταλγός του ονείρου.

Αυτά τα απλά θέματα που χρησιμοποιεί ο ποιητής ως καμβά του έργου του, (ο ήλιος, η θάλασσα, το βουνό, το φθινόπωρο, το πατρικό σπίτι, το προγονικό χωριό) αυτά είναι που φορτίζουν τις μεταφορές μας και δίνουν τις λεπτές αποχρώσεις στο χαρακτήρα μας. Που μας κάνουν να ξεχωρίζουμε από τις μηχανές.

Το συνιστούμε θερμά.

Αριστείδη Χρ. Πετρόπουλου

"Θαλασσόφρυδο"

Συλλογή δέκα μικρών διηγημάτων από τον συνεργάτη της "Α.Φ." κ. Αρ. Πετρόπουλο, παλιό θαλασσόλυκο, που αν και στεριανός (κατάγεται από τον Θουμακό), η θάλασσα-παλιά αγάπη-έχει ριζώσει στην ψυχή του.

Το βιβλίο είναι καλαίσθητο, 110 σελίδων και διαβάζεται ευχάριστα. Το συνιστούμε θερμά.

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ ΤΗΣ "ΑΓΡΑΦ. ΦΩΝΗ"

Σύλλογος Αμαράντου	20.000
Μπαρμπαρούσης Φώτης	20.000
Μπασδέκης Λάμπρος	10.000
Χαλιμούρδας Παναγ.	10.000
Αναγνώστου Χαρούλας	5000
Αντωνίου Δημήτριος	5000
Τσιρκιάς Απόστολος	5000
Λάμπρος Ζαχαρίας	5000
ΕΑΣ Κολοβός	5000
Αλεξάκος Δημήτριος	5000
Σακελλαρίου Τάσος	5000
Καρατζόγλου Ιωάννης	4000
Αθανασάκης Σωκράτης	4000
Ζήβα Ευρήνη	4000
Κατσούλης Αθανάσιος	3000
Τσιτσάς Γιώργος	2000
Κίσσας Δημήτριος	3000
Κωστόπουλος Φώτης	2000
Κρικέλης Γιώργος	2000
Τσουκνίδας Γιώργος	2000
Ζώης Δημήτριος	2000
Καϊπαλέξης Χρυσόστ.	2000
Λυκόπουλος Ιωάννης	2000
Μαγκράκος Νίκος	2000
Παπαός Αποστόλος	2000
Σπανός Δημήτριος	2000
Ζάχος Ευάγγελος	2000
Σπανός Χριστόδουλος	2000
Αντωνίου Νικόλαος	2000
Βογιατζής Φώτης	1800
Γόρδιος Κων/νος	1500
Γιαννουσάς Αναστ.	1500
Τσιτσάς Ιωάννης	1500
Λιάκος Ιωάννης	1000
Μηλιτσης Θωμάς	1000
Κίσσας Θωμάς	1000
Αρσενίου Λάζαρος	1000
Σουλτανιάς Ιωάννης	1000
Κολοβός Νίκος	1000
Μακρή Μαρία	1000
Τσιτσάλης Ηλίας	1000
Αναγνώστου Αστέριος	1000
Καμμένος Κώστας	1000
Κρικέλης Σεραφείμ	5000
Ντελλής Αθανάσιος	5000
Γάκη-Τιτέλη Βασιλική	5000
Ζαχαρίας Θωμάς	5000
Αλεξάκος Λάμπρος	5000
Στάθης Δημήτριος	3000
Κουμπούρα Αγλαΐα	3000
Τσαντήλας Βασίλειος	2000
Μπολτοχής Κων/νος	2000
Τίγκας Ιωάννης	2000
Τσιρογιάννη Ρίτσα	3000
Αντωνόπουλος Ανδρέας	2000
Τσιτσιμπής Δημήτριος	1000
Νάκας Αναστάσιος	1000
Δήμου-Καρόη Ελευθερία	3000
Τσιτσιμπής Δημήτριος	2000
Ευάγγελος Μίχας	500
Ντανοβασιλή Δώρα	1000
Ζερογιάννου-Λαζνίου Βαΐτσα	3000
Μανούκα Βασ.	1 5 0 0
Σβάρνα Αθανασία	1000
Τσιτάνης Ηλίας	1000
Ρίζος Ευριπίδης	1000
Κουρσάρης Νικόλαος	2000
Ρουσοπούλου Ελένη	2000
Εμμανουηλίδης Ιωάννης	2000
Παπαγεωργίου Κων.	2000
Περιστέρας Κων.	2000
Γηρόση Νικόλαος	2000
Αθανασίου Ιωάννης	2000
Αθανασίου Παναγ.	2000
Θώδης Αριστοτέλης	2000
Ζιαζόπουλος Ελευθ.	2000
Βρόντος Κων/νος	2000
Κουτομήτρος Νίκος	2000
Αλεξόπουλος Γεωργ.	5000
Σακελλαρίου Σεραφείμ	5000
Καταγιάννης Σωτήρης	5000
Νίκου Δημήτριος	5000
Κερασσιώτης Ιωάννης	5000
Παπαστεργίου Σπύρος	5000
Γκατζουγιάννη Ανδρον.	3000
Μητρογιάννης Ευάγγελος	3000
Βαφειάδης Σωτήρης	3000
Καραστεργίου Παν.	3000
Ακρίβος Γ.	2000
Λέκκας Λάμπρος	2000
Κούρκουλας Κων/νος	2500
Ζούκας Γιώργος	2000
Μαργαρίτης Κων/νος	2000
Μαργαρίτης Ιωάννης	1000
Αλεξάκος Δημήτριος	1500
Μαρκούσης Γεωργίος	1000
Βλάτσιος Α.	2000
Λελούδας Ιωάννης	2000
Γκρέκος Γιάννης	2000
Παπαδοπούλου Ελένη	2000
Καραπατής Περικλής	3000
Ρωμανός Σωτήρης	1000
Νασιάκος Θωμάς	3000
Γαρουφαλιάς Χαρούλας	1000
Κωνσταντός Γεωργίος	5000
Μπαρτζιώκας Ευάγγελος	3000
Στεργίου Μαριάνθη	2500
Παπαγεωργίου Βασίλειος	1500
Παπασωτηρίου Βασίλειος	2000
Καρακώστα Θωμαή Γ.	1000
Νεντής Γεώργιος	1000
Ανεμιάς Γεώργιος	2000
Ζέρβα Πόλλυ	2000
Θέος Θωμάς	2000
Γκούμας Σεραφείμ	1000
Μαμούσης Γεώργιος	1000
Κουκουλιάκος Θωμάς	1000
Νικολόπουλος Απόστολος	5000
Ντούρας Δημήτριος	2000
Γιαννουσάς Παναγ.	2000
Καπερώνης Θωμάς	5000
Ζήσης Χρήστος	2000
Βλαχάκης Ηλίας	5000
Δήμου Ηλίας	1000
Ποδηματάς Θωμάς	2000

Στα Αγραφιώτικα χωριά

ΝΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΘΟΥΝ ΕΠΕΙΓΟΝΤΑ ΕΡΓΑ

Με υπομνήματά τους προς την Ένωση Αγραφιώτικων Χωριών πολλές αγραφιώτικες Κοινότητες ζητούν άμεση χρηματοδότηση για επείγοντα έργα στην περιοχή τους.

✓ Κοινότητα Αμπελικού

1. Αντικατάσταση του δικτύου ύδρευσης.
2. Κατασκευή γέφυρας στη θέση "Γούβα".
3. Τσιμεντόστρωση κοινοτικών δρόμων.
4. Αποπεράτωση γηπέδου.
5. Ανόρυξη γεώτρησης.
6. Αποχέτευση εντός του οικισμού.

✓ Κοινότητα Καναλιών.

1. Συμπλήρωση και επισκευή Αθλητικού Χώρου (2.500.000 δρχ).
2. Αποκατάσταση φθορών Πνευματικού Κέντρου (1.000.000 δρχ).
3. Συντήρηση Παιδικής Χαράς (300.000 δρχ).

Επιπλέον απαιτούνται Έργα οδοποιίας, ύδρευσης, φωτισμού, συντήρησης παλαιού δημ. σχολείου, ανάπλασης της πλατείας, ανέγερση νέου κοινοτικού καταστήματος. Ακόμα να συμπληρωθεί ο αναδασμός και να γίνουν έργα άρδευσης.

✓ Κοινότητα Καστανιάς

Να εκδοθεί η απόφαση παραχώρησης των Μαθητικών Κατασκηνώσεων στην Καστανιά από το Υπουργείο Παιδείας, για να χρη-

σιμοποιηθούν:

α) Ως μουσείο Φυσικής Ιστορίας των Αγράφων.

β) Ως χώρος φιλοξενίας αθλητών και επισκεπτών.

γ) Ως αίθουσες γυμναστικής και οργανομετρικού κέντρου.

✓ Κοινότητα Καροπλεσίου.

1. Να επιχορηγηθεί με 10 εκατομμύρια δραχμές η αναπαλαίωση του δημοτικού σχολείου (τύπου Συγγρού) για να χρησιμοποιηθεί ως:

α) Αγροτικό ιατρείο

β) Κοινοτικό Κατάστημα και

γ) Εκπολιτιστικό κέντρο.

2. Να επιχορηγηθεί με 2 εκατομμύρια δρχ. η αποπεράτωση των Αθλητικών Εγκαταστάσεων (γήπεδο ποδοσφαίρου και βόλεϊ).

✓ Κοινότητα Λουτρού

Να επιχορηγηθεί με 500 χιλιάδες δραχμές για την κατασκευή

κοινοτικού γυμναστηρίου.

✓ Κοινότητα Νεράιδας

1. Οδοποιία εντός του οικισμού Νεράιδας.

2. Ύδρευση - Εμπλουτισμός με νέες πηγές.

3. Ύδρευση συνοικισμού Σαραντάπορου.

4. Ύδρευση συνοικισμού Μεγάλακου.

5. Αντιπλημμυρικά έργα στη Νεράιδα και στο Σαραντάπορο.

6. Ηλεκτροδότηση συνοικισμού "Μηταίικα".

7. Αποχέτευση Νεράιδας και Σαραντάπορου.

✓ Κοινότητα Πορτίτσας

Να επισκευαστεί το Δημοτικό Σχολείο το οποίο χρησιμοποιείται για όλες τις ανάγκες της Κοινότητας (εκλογικό κέντρο, αίθουσα εκδηλώσεων, αναψυχής κλπ).

ΝΟΤΙΑΔΕΣ ΣΤ' ΑΓΡΑΦΑ

Μετά την Προτοχρονιά νοτιάδες πολλών μορφών φύσηξαν για ένα εικοσιτετράωρο στα χωριά μας. Οι κάτοικοι των χωριών μας τρομοκρατήθηκαν από την ένταση του Πάτρα - έτσι τον λένε στ' Αγραφα.

Όταν κόπασε ο δυνατός αέρας και οι κάτοικοι βγήκαν απ' τα σπίτια τους είδαν πολλά κεραμίδια, τσίγκια και σκεπές να έχουν στραπατσαριστεί. Λίγα σπίτια άντεξαν στην επίθεση.

Μεγάλες ζημιές έγιναν στη Νεράιδα, το Νεοχώρι, την Πεζούλα, τον Μπελοκομύτη, στη Μούχα κ.α.

Η μανία του Νοτιά Ξέσπασε στη στέγη του Ξενονα Κασιανιάς, όπου ζημιές ξεπέρασαν τα 2 εκατομμύρια.

A. ANTΩΝΙΟΥ

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

1. Μοσχάτο	100.000	9. Δαφνοσπηλιά	50.000
2. Λουτρό	90.000	10. Κέδρος	100.000
3. Μολόχα	100.000	11. Λουτροπηγή	100.000
4. Κερασιά	110.000	12. Παλιούρι	100.000
5. Θραψίμι	70.000	13. Καρύτσα	39.000
6. Ρεντίνα	100.000	14. Μπελοκομύτη	45.000
7. Μορφοβούνι	70.000		
8. Αηδονοχώρι	100.000	ΣΥΝΟΛΟ:	1.173.000

Νέα σειρά Mazda 323

Αλλάζει την άποψή σας για το αυτοκίνητο

ΔΕΜΕΡΛΙΩΤΗΣ

1ο κλμ. Καρδίτσας - Αθηνών - 43100 ΚΑΡΔΙΤΣΑ
τηλ. (0441) 20935 - 28840 - 21042 - 43507
Telex: 295496

Επιστολή προς τα Κοινοτικά Συμβούλια

ΣΤΟΧΟΙ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

της Ένωσης Αγραφιώτικων χωριών

Συνέχεια από την 1η σελ.

Α. ΣΤΟΧΟΙ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ 1995

1. Προώθηση των μεγάλων θεμάτων της περιοχής.
 - α) Οδοποιία
 - β) Αξιοποίηση Δασών
 - γ) Τουριστική Ανάπτυξη
 - δ) Αξιοποίηση Ιαματικών Νερών
 - ε) Έργα υποδομής - ποιότητα ζωής
 - στ) Χιονοδρομικά - Αθλητικά Κέντρα
 - ζ) Φράγμα Σμοκόβου - Άρδευση
 - η) Εμπλουτισμός Λίμνης Πλαστήρα, Κερασιάς, Πηγές Μαλαμούλι
 - θ) Προστασία θρησκευτικών Μνημείων.
2. Ίδρυση Ιστορικού Μουσείου Αγράφων
3. Δημοιοργία "Σπίτι του Αγραφιώτη" στην Καρδίτσα (αξιοποίηση κτιρίου ΟΣΕ).
4. Εγκριση Προγραμμάτων από Ευρωπαϊκή Ένωση
 - α) Leader II, όρους 2 δισ. για τα Αγραφα (υπεύθυνη ANKA)
 - β) Τουριστική Προβολή Αγράφων 250 εκατ. (υπεύθυνη Περιφέρεια-Ένωση)
5. Οργάνωση του Ανταμώματος Αγραφιωτών τον Αύγουστο
6. Συμμετοχή στο πρόγραμμα Επαγγελματικής Κατάρτισης με ίδρυση τμημάτων για συμμετοχή απ' όλα τα χωριά των Αγράφων.

B. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ 1995

Όπως γνωρίζετε η Ένωση Αγραφιώτικων Χωριών, έχει συνεχή λειτουργία και απασχολεί δύο υπαλλήλους στην αίθουσα Ηρώων Πολυτεχνείου και Μακεδονίας. Όλα τα μέλη της Ένωσης, προσφέρουν εθελοντικά τις εργασίες και αφειλοκερδώς.

Οι υποχρεώσεις της Ένωσης Αγραφιώτικων Χωριών είναι τεράστιες απέναντι στην περιοχή μας και τους συμπατριώτες μας.

Η δε αναγνώριση του έργου και της προσφοράς είναι καθολική και τεράστια.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ

1. Χρέη απο 1994: 3 εκατ. (Συνέδριο - Λεύκιμα - Λειτουργικά).
 2. Μισθοί υπαλλήλων - ΙΚΑ (13X150.000)
 3. Αγραφιώτικη Φωνή (6 φύλλα X 200000) 1, 2 εκατομ.
 4. Ενοίκιο 12X50.000 = 600.000
 5. Κοινόχρηστα (ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΕΛΤΑ, Θέρμανση) 1, 5 εκατομ.
 6. Γραφικά 500.000
 7. Έκδοση εντύπων (αφίσσες, φυλλάδια) 500.000
 8. Οργάνωση του Ανταμώματος 1, 5 εκατομ.
 9. Επανεκδοση Λευκώματος ΑΓΡΑΦΑ, 2 εκατομ.
 10. Μελέτη για το ΜΝΗΜΕΙΟ ΑΓΡΑΦΩΝ, 2 εκατομ.
 11. Διάφορες εκδηλώσεις 500.000
 12. Απρόβλεπτα 200.000
- ΣΥΝΟΛΟ 15.000.000 ΔΡΧ.

Από τον απολογισμό αγαπητοί φίλοι, αντιλαμβάνεστε ότι ένα μέρος αφορά απαραίτητα έξοδα και τ' άλλα αφορούν έργα και δραστηριότητες. Για την αντιμετώπιση των εξόδων έχουν γίνει ενέργειες και θα συνεχιστούν και προσδοκούμε σε χρηματοδοτήσεις 7 εκατομ. από υπουργεία.

Περίπου 4 εκατομμύρια υπολογίζουμε τις συνδρομές φίλων, χορηγών και διαφημιζομένων.

Χρέος τιμής στους Αγραφιώτες

ΓΙΔΡΥΕΤΑΙ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΓΡΑΦΩΝ

Συνέχεια από την 1η σελ.

αίθουσα συνεδρίων. Στον ίδιο χώρο προβλέπεται η εγκατάσταση του Μνημείου Αγραφιωτών.

Επίσης στο χώρο του μουσείου θα λειτουργήσει αναψυκτήριο, ώστε ο επισκέπτης να συνδυάζει μόρφωση, πληροφόρηση και ψυχαγωγία.

Ήδη, η Κοινότητα Αμαράντου προχωρεί στη σύνταξη μελέτης, διαμόρφωση χώρου και άλλες απαραίτητες εργασίες υποδομής.

Εκτίμηση της Ένωσης είναι ότι το απαιτούμενο ποσό θ' ανέλθει στο ύψος των 100 εκατομμυρίων, από τα οποία 50 εκατομμύρια διεκδικούνται από το Νομαρχ. Πρόγραμμα 1995, το δε υπόλοιπο ποσό πρέπει να συγκεντρωθεί από εράνους και προσφορές κοινοτήτων, πολιτιστικών συλλόγων, χορηγών, επιχορηγήσεις άλλων

υπουργείων και οργανισμών.

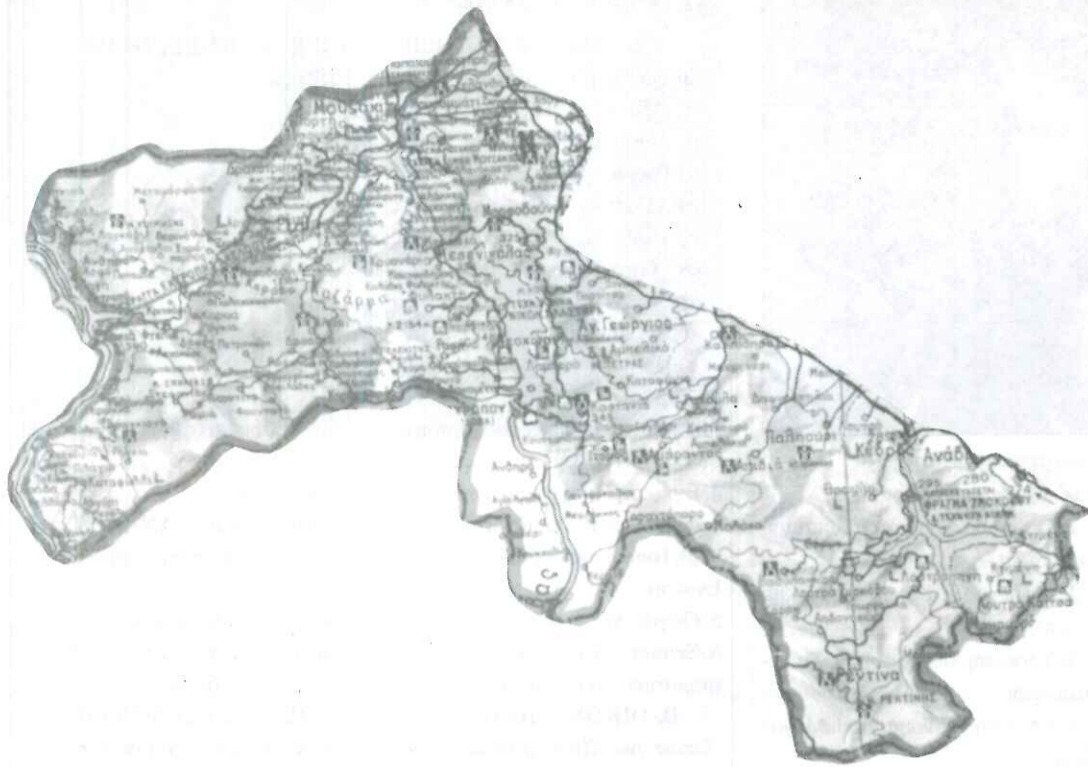
Για τους σκοπούς του μουσείου θα συγκροτηθεί επιτροπή προσωπικών των Αγράφων και του ν. Καρδίτσας καθώς και επιμέρους επιτροπές, καλλιτεχνών, ιστορικών - λαογράφων, περιβαλλοντολόγων κλπ. Στο προσκλητήριο αυτό δεν πρέπει να λείπει κανένας Αγραφιώτης.

ΜΝΗΜΕΙΟ ΑΓΡΑΦΙΩΤΩΝ

Από το 1988 η ΕΑΧ έχει αποφασίσει την κατασκευή ΠΑΝΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΟΥ ΜΝΗΜΕΙΟΥ, στη μνήμη των 5.000 νεκρών συμπατριωτών μας στον 20ο αιώνα.

Το μνημείο θάναι μεγαλόπρεπο και η κύρια παράσταση θάναι ψηφιδωτό της γνωστής χαράκτριας Βάσως Κατράκη και στον οβελίσκο θα αναφέρονται όλες οι κοινότητες των Αγράφων (Θεσσαλίας και Ευρυτανίας).

Η ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΑΓΡΑΦΩΝ

Γράφει ο Βασ. Καραγιάννης

Τα Άγραφα είναι μια αξιόλογη και σημαντική ιστορική περιοχή, η οποία πολλά και σπουδαία προσέφερε στην πατρίδα μας από τους προϊστορικούς χρόνους μέχρι τα χρόνια της Εθνικής Αντίστασης.

Πολλά έχουν γραφεί για τον αξιόλογο πολιτισμό που αναπτύχθηκε επάνω στις τραχιές και άγονες περιοχές των Αγράφων καθώς και για τη μεγάλη συμβολή τους στα γραμμάτα σε δύσκολους και σκοτεινούς για την πατρίδα μας καιρούς.

Οι έρευνες που γίνονται κατά καιρούς τόσο σε αρχεία όσο και σε αρχαιολογικούς χώρους της περιοχής αυτής μας πλουτίζουν με περισσότερες γνώσεις και μας δίνουν τη δυνατότητα να κατανοήσουμε καλύτερα τον ιστορικό χώρο των Αγράφων.

Πέρα ταύτα οι διάφορες αυτές πηγές δεν μας φωτίζουν επαρκώς και δεν μας δίνουν όλη εκείνη την πληροφόρηση που χρειάζεται για να έχουμε μια ολοκληρωμένη γνώση της προσφοράς και της θυσίας των Αγράφων.

Γνωρίζουμε βέβαια αρκετά ιστορικά στοιχεία, αλλά μας λείπουν και πολλά τα οποία πρέπει να αναζητηθούν δια της έρευνας.

Ένα από τα στοιχεία αυτά που μας λείπουν είναι τα ονόματα των συγκεκριμένων χωριών των Αγράφων.

Από τη Συνθήκη του Ταμασίου

που έγινε στις 10 Μαΐου 1525 γνωρίζουμε ότι τα Άγραφα απέκτησαν αυτονομία έναντι των Τούρκων, διοικούντο υπό Συμβούλιο που είχε έδρα το Νεοχώρι και κάθε χωριό των Αγράφων ήταν υποχρεωμένο να εξαγοράζει την αυτονομία του με το ποσό των 50.000 γροσίων ετησίως, το οποίο κατέβαλε στην Υψηλή Πύλη.

Δυστυχώς όμως η συνθήκη αυτή δεν μας διέσωσε τα ονόματα των χωριών αυτών και δεν έχουμε τη λίστα από πρώτο χέρι.

Όσοι καταπιάστηκαν ωστόσο ιστορικά με το θέμα αυτό, αναφέρουν ως χωριά των Θεσσαλικών Αγράφων αυτά που περιλαμβάνονται στους τείως Δήμους Αργιθέας, Γόμφων, Ιθώμης, Ιτάμου, Μενελαΐδος, Νεβροπόλεως και Ταμασίου.

Γνωρίζουμε όλοι ότι επί Τουρκοκρατίας υπήρχαν μόνο κοινότητες και ότι ο θεσμός των Δήμων είναι φαινόμενο πολύ μεταγενέστερο και εισήχθη στη μεν Ελλάδα από τους Βαυαρούς μετά την απελευθέρωση, στη δε Θεσσαλία μετά το 1881, έτος ενσωμάτωσής της στην υπόλοιπη Ελλάδα.

Κατά τη συγκρότηση των τείως Δήμων των Θεσσαλικών Αγράφων περιελήφθησαν και χωριά τα οποία συνόρευαν με την περιοχή των Αγράφων και βρισκόνταν στα ριζά των αγραφιωτικών βουνών.

Στα χωριά αυτά, επι τουρκοκρατίας, υπήρχαν τσιφλίκια τα οποία διαφεντεύονταν από τον Αγά που

έμενε στο κονάκι και επίσης διέμεναν εκεί τουρκικές οικογένειες και τουρκική φρουρά. Οι κάτοικοι τους πάλι φορούσαν διαφορετική στολή (Καραγκούνικη) από εκείνη που φορούσαν στα Άγραφα. Είχαν διαφορετικά ήθη και έθιμα καθώς και διαφορετική προφορά σε ορισμένες λέξεις.

Αντιθέτως στα Άγραφα, σύμφωνα με τη Συνθήκη του Ταμασίου, δεν κατοικούσαν τουρκικές οικογένειες, εκτός από το Φανάρι και δεν υπήρχαν τσιφλίκια και τουρκική εξουσία.

Όλα λοιπόν, τα προαναφερθέντα είναι σημαντικά και αξιόλογα στοιχεία τα οποία μας οδηγούν με απόλυτη ακρίβεια στην οριοθέτηση της περιοχής των Αγράφων.

Δυστυχώς όμως η λέξη "Άγραφα" έχασε σήμερα τη γεωγραφική της έννοια μια που χωριά των Αγράφων συμμετείχαν στο ίδιο Συμβούλιο Περιοχής Αγράφων και μάλιστα το Καλλιφώνι που διεκδικεί την έδρα αυτού του Συμβουλίου.

Δημιουργείται λοιπόν ένα θέμα που περιπλέκει την κατάσταση. Τα Άγραφα μετακόμισαν στον κάμπο;

Καιρός είναι πάντως να αποκατασταθούν τα πράγματα στις σωστές τους βάσεις και να μην μεπρεδούμε τα προβλήματα των ορεινών χωριών (Αγράφων) με αυτά του κάμπου.

Καιρός είναι να κάνουμε τη σωστή οριοθέτηση που, εξάλλου, δεν είναι καθόλου δύσκολη.

ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΩΝ ΧΩΡΙΩΝ (1881 - 1907)

Γράφει ο Πέτρος Κομπορόζος

ΝΕΑ ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΠΑΛΑΙΑ ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΙΔΙΟΚΤ.	ΕΤΟΣ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ			
			1881	1889	1896	1907
Άγιος Ακάκιος	Γόλιστα	VL	228	280	342	352
Άγιος Γεώργιος		VL	668	698	750	843
Αηδονοχώρι	Χουπιάνη ή Φωτιάνη	VL	222	284	322	438
Αμάραντος	Μαστρογιάννη	VL	386	478	546	641
Αμπελικό	Μπόσκληβον	VP	161	222	282	359
Απιδιά		VL	211	284	298	399
Βαθύλακκος	Λακρέσι	VL	211	349	296	396
Δαφνοσπηλιά	Βελέσι	GM	115	238	229	355
Ελληνόπυργος	Γράλιστα	VL	815	888	921	991
Θραψίμι		VL	317	358	408	517
Καλλίθηρο	Σέκλιζα	GO	443	485	427	518
Κανάλια		VL	1320	1546	1651	1792
Καππά		G.G.	208	278	299	440
Καρβασαράς						
Καροπλέσι		VL	373	513	570	676
Καστανιά		VL	276	324	354	428
Καταφύγι		VR	272	433	517	579
Κέδρος	Χαλαμπρέζι	VL	304	355	513	529
Κερασιά		GC	347	355	430	459
Κρυονέρι	Στούγκον	VL	242	387	385	511
Κτημένη	Ανω και Κάτω Δρανίτσα	VL	123	220	325	415
Λαμπερό	Τιτάγιον	VP	210	384	351	431
Λουτρό		VL	424	434	428	546
Λουτροπηγή	Σμόκοβον	VL	961	1081	1188	1346
Μεσενικόλας						
Μολόχα		VL	773	872	1096	1168
Μορφοβούνι	Βουνέσι	VL	651	678	765	967
Μοσχάτο	Βλάσδον					
Μπελοκομύτης		VL	426	510	542	937
Νεοχώρι						
Νεράϊδα	Σπινάσα	VP	250	359	475	632
Παλιούρι		VL	199	259	379	484
Πεζούλα		VL	242	275	331	413
Πορτίτσα		VL	487	604	655	776
Ραχούλα	Ζογλώπη	VL	1167	1222	1399	1355
Ρεντίνα		VL	404	447	545	615
Φυλακτή	Σερμενίκου	VP	1704	2032	1837	262
Φανάρι		VP	179	187	220	262
Πύργος Ιθώμης						

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

- α) Καθεστώς Ιδιοκτησίας Σύμβολο
1. Ανέκαθεν κεφαλοχώρια VL
 2. Κεφαλοχώρια εξαγορασθέντα VR
 3. Κεφαλοχώρια από διανομή και εξαγορά τσιφλικών VP
 4. Τσιφλίκια χριστιανικά CC
 5. Τσιφλίκια οθωμανικά GO
 6. Μεικτά τσιφλίκια GM
 7. Οικισμοί χωρίς χαρακτηριστικό SC
- β) Οι κοινότητες για τις οποίες δεν αναφέρονται στοιχεία, ανήκαν στο Νομό Ευρυτανίας.
- Απ' το βιβλίο του Βαγγέλη Πρόντζα. Οικονομία και γαιοκτησία στη Θεσσαλία (1881-1912) Τα τεκμήρια Εκδοση Μορφωτικού Ιδρύματος Εθνικής Τράπεζας Αθήνα 1992

Νέο ανακαινισμένο
ΦΑΣΤΦΟΥΝΤΑΔΙΚΟ

MAX

Στο κατάστημά μας μπορείτε να βρείτε τον μοναδικό γύρο, σουβλάκι, τόστ, σάντουιτς. Λειτουργούμε πρωινές ώρες, όπου μπορείτε να βρείτε πίτσες, τυρόπιτες, κασερόπιτες κ.λπ.

Βραδινές ώρες σερβίρεται κεμπάπ και κοτόπουλο.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΘΩΜΑΣ ΜΠΟΛΤΣΗΣ
Κουμουνδούρου & Αβέρωφ (γωνία) - Τηλ. 73142

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ
ΑΜΑΡΑΝΤΙΩΤΩΝ

Πραγματοποιήθηκε με επιτυχία ο χορός του Συλλόγου στην Αθήνα, με τη συμμετοχή χωριανών και φίλων. Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης έγινε η καθιερωμένη κοπή της πίτσας.

Μεγάλη απήχηση είχε η συλλογή με Δημοτικά τραγούδια των Αγράφων του Βασίλη Τάκη, καθώς και ο ενημερωμένος τηλεφωνικός κατάλογος των μελών του Συλλόγου. Για όσους θέλουν να το προμηθευτούν μπορούν να επικοινωνήσουν με το 6454337.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΥΑΓ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

Χειρουργός Οδοντίατρος

Ηρ. Πολυτεχνείου 20 & Υψηλάντου (γωνία) 2ος όροφ. ΚΑΡΔΙΤΣΑ
Τηλ. (0441) 41890 Οικ.: (0441) 42430

ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΕΝΔΙΚΡΙΝΟΛΟΓΙΚΟ
ΚΕΝΤΡΟ

ΧΑΡ. Κ. ΜΠΑΚΗΛΑΚΟΥ

Κλινικό υπερηχογράφημα θυρεοειδούς, ορμονολογικοί προσδιορισμοί, έλεγχος βροχκοκλήλης, υπερτριχώσεων, παχυσαρκείας και λοιπών ορμονολογικών δυσλειτουργιών

ΥΨΗΛΑΝΤΟΥ ΚΑΙ ΧΑΤΖΗΜΗΤΡΟΥ ΓΩΝΙΑ
(1ος όροφος, πάνω από το ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ, πρώην κατάστημα Πεταλούδα)
ΤΗΛ. ΙΑΤΡΕΙΟΥ: 24365 - ΟΙΚ.: 23039

Μεγάλη επιτυχία σημείωσε

Η ΠΙΤΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

στο ανακαινισμένο Πανσιλύπο

Στο ανακαινισμένο Πανσιλύπο έγινε τη Δευτέρα το βράδυ 23-1-95 η τελετή της κοπής της πρωτοχρονιάτικης πίτας. Κλήθηκαν και παραβρέθηκαν όλοι οι νεοκλεγέντες Πρόεδροι και Κοινοτικοί Σύμβουλοι των Αγράφων, ο αιρετός νομάρχης κ. Παπακυρίτης και όλοι οι νομαρχιακοί σύμβουλοι, οι βουλευτές του νομού και πολλοί φίλοι. Η προσέλευση ήταν πολύ μεγάλη και συγκινητική και παρόλη την κακοκαιρία δεν έλειψαν σχεδόν εκπρόσωποι από κανένα χωριό. Η αίθουσα του Πανσιλύπου ήταν ασφυκτικά γεμάτη.

Χαϊρέτισε τους νεοκλεγμένους Πρόεδρους και Συμβούλους και όλους τους παραβρεθέντες ο Πρόεδρος της Ένωσης κ. Βασ. Τσαντήλας. Τους συνεχάρη για την εκλογή τους και τους κάλεσε όλοι μαζί μονιασμένοι να εργαστούμε για το καλό του τόπου μας. Να βγούμε από την υποανάπτυξη και την απομόνωση. Να αξιοποιήσουμε τον γεωργικό, κτηνοτροφικό, αμπελοοικονομικό πλούτο μας, τις ιαματικές μας πηγές, τα αρχαιολογικά και ιστορικά μνημεία, τον δασικό μας πλούτο και να γνωρίσουμε τις φυσικές ομορφιές των Αγράφων στην Ελλάδα και τον κόσμο. Η Ένωση μας πρωτοστατεί πάντα στις διεκδικήσεις, μακριά από κομματισμό και διχόνοιες. Θα είναι ευχής έργο αν σύντομα όλες οι μικρές κοινότητες ενωθούν σε μεγάλους δυναμικούς δήμους.

Ο Νομάρχης κ. Κ. Παπακυρίτης συγχάρηκε τους νέους αιρετούς άρχοντες και τους ευχήθηκε επιτυχία. Υποσχέθηκε ότι θα συμπαρασταθεί όλους τους προέδρους στην προσπάθειά τους να λύσουν προβλήματα των χωριών τους.

Ο Γεν. Γραμματέας της Ένωσης κ. Αντώνης Αντωνίου περιέγραψε τις δραστηριότητες της Ένωσης στην 10ετή λειτουργία της ως εξής: Λίγοι ήξεραν τα Άγραφα και οι Αγραφιώτες ξεχνούσαν να μιλήσουν για την

ιστορική καταγωγή τους. Με συνέδρια - ανταμώματα και τα 50 φύλλα της Αγραφιώτικης Φωνής γίναμε γνωστοί σ' όλη την Ελλάδα αλλά και στους Έλληνες της διασποράς.

Από το 1984, μέχρι σήμερα έχουμε γίνει πολλές φορές επιθετικοί με τα προβλήματα μας στους Νομάρχες της Καρδίτσας, στους βουλευτές μας, στους αρμόδιους υπουργούς και Γεν. Γραμματείς. Μας ακούνε, τα βλέπουν όλα δίκαια, μας χτυπούν στην πλάτη, ζουν αυτοί καλά και μεις χειρότερα.

Εγιναν πρόοδοι και λύθηκαν προβλήματα αλλά καιρός πια να τελειώνει το Σμόκοβο, να κλείσουν οι δρόμοι. Να ανοίξει η Αγρανίου και να αξιοποιηθεί η περιοχή της Λίμνης και όλου του ορεινού όγκου των Αγράφων, να γίνει το Χιονοδρομικό Κέντρο και τα αθλητικά στην Καστανιά - Πεζούλα, ν' αξιοποιηθούν όλες οι ιαματικές πηγές και να προχωρήσει η σωστή τουριστική ανάπτυξη όλων των περιοχών με σεβασμό προπαντός στο περιβάλλον, που ευτυχώς σ' Άγραφα είναι ακόμα παρθένο.

Τηλεγραφήματα με ευχές έστειλαν οι βουλευτές μας Δ. Σωτηρόλης, Ευρ. Καφαντάρης, Βασ. Μπρακατούλας, Δημ. Σιούφρας, Θεοδ. Αναγνωστόπουλος.

Την πίτα ευλόγησε εκ μέρους του απουσιάζοντος μητροπολίτη ο Αρχ. Επίτροπος Δ. Μάγκος.

Τις πίτες στον μπουφέ έφτιαξαν με ιδιαίτερη φροντίδα και νοστιμιά οι Αγραφιώτισσες κυρίες: Αφροδίτη Γριβέλλα, Σταματία Καραγιάννη, Δήμητρα Ρωμανά, Ευαγγελία Φιλίππου, Ευαγγελία Θέου, Φάκα Λίτσα.

Το Ζαχαροπλατείο ΜΗΝΙΑ προσέφερε δωρεάν την βασιλόπιτα και τα μπισκότα.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΚΑΤΙ ΚΙΝΕΙΤΑΙ ΣΤΑ ΑΓΡΑΦΑ

Πολλά περιοδικά ποικίλης ύλης δημοσιεύουν άρθρα με φωτογραφίες για τις ομορφιές των Αγράφων. Κάνουν συστάσεις στους αναγνώστες τους: Αν θέλετε να περάσετε ένα ήσυχο τριήμερο, ανεβείτε στα Άγραφα. Θα γοητευθείτε από τις καλλονές, την παρθένα φύση και το μοναδικό τοπίο, που προσφέρει ο γύρος της λίμνης Ν. Πλαστήρα. Θα βρείτε ωραία αναψυκτήρια, εστιατόρια. Θα φάτε νόστιμη ψητή πέστροφα και σολωμό από τα ιχθυοτροφεία Μπελοκομύτη - Καρύτσας - Φυλακτής. Θα πιείτε αγνό μαύρο Μεσενικόλα ή Μαραθιά Καστανιάς και ξακουστό τσίπουρο από το Μοσχάτο ή το Μορφοβούνι. Θα φιλοξενηθείτε στους πανέμορφους αποπερατωθέντες Κοινοτικούς Ξενώνες: Καστανιάς, Νεοχωρίου, Φυλακτής, Πεζούλας, Μεσενικόλα, Μοσχάτου αλλά και σε μικρότερους ιδιωτικούς στην Καστανιά και άλλα χωριά.

Τα Σαββατοκύριακα ανηφορίζουν στα χωριά μας τουριστικά πουλίμαν, τζίπ και κούρσες με παρέες. Οι περισσότεροι Ξενώνες είναι προκαταβολικά κλεισμένοι ως το Πάσχα.

ΜΙΑ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Η Αγραφιώτικη κοινωνία ήταν δομημένη σε μεγάλες πατριαρχικές οικογένειες. Ο παππούς, η γιαγιά, τα παιδιά με τις γυναίκες τους και μια μεγάλη ομάδα με εγγόνια αλλά και κάποιες κουινιάδες. Οι δύσκολες συνθήκες των περασμένων χρόνων μόνον έτσι μπορούσαν να ξεπεραστούν. Όλοι μαζί ήταν δύναμη εργασίας αλλά και άμυνας.

Η φωτογραφία είναι από το Μπελοκομύτη το 1925.

Λειτουργεί με υποτυπώδεις εγκαταστάσεις ΤΟ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΓΡΑΦΩΝ

Οι πολύχρονες προσπάθειες της Ένωσης Αγραφιώτικων Χωριών του Αναπτυξιακού Συνδέσμου Λ. Πλαστήρα, η υιοθέτηση από τους φορείς του νομού και η καθοριστική συμβολή του δραστήριου Ορει-

βατικού Χιονοδρομικού Ομίλου, έφεραν τα πρώτα αισιόδοξα αποτελέσματα για την ίδρυση και λειτουργία του ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΑΓΡΑΦΩΝ.

Με την διάθεση 30 εκ. περίπου, εγκαταστάθηκε ένα Lift, κατασκευάστηκε ένα μικρό καταφύγιο και αγοράστηκε επιστροφής χιονιού και γεννήτρια ηλ. ρεύματος και οι σκιέρ μπορούν να απολαύσουν το αγώνισμα στο πανέμορφο τοπίο των Αγράφων στη θέση "ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΗ". Στην περιφέρεια υπάρχει πίστωση 300 εκατ. για συνέχιση των εργασιών και από την Επιτροπή Τουρισμού γίνονται οι απαραίτητες ενέργειες για έναρξη των εργασιών.

ΜΕΓΑΛΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΧΡΩΜΑΤΩΝ - ΒΕΡΝΙΚΙΩΝ

ΤΑΝΤΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

Δ. Λάπηρα - Μ. Αλεξάνδρου
Οικ.: 20141

Τηλ. 72372
Καρδίτσα

ΝΕΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ ΣΤΟΝ

Α.Σ. ΑΓΡΑΦΩΝ

Συνήλθε σε σώμα το Διοικητικό Συμβούλιο του Αναπτυξιακού Συνδέσμου Αγράφων στις 10 Φεβρουαρίου. Οι αντιπρόσωποι των εννέα κοινοτήτων (Παλιούρι, Δαφνοσπηλιά, Απιδιά, Μολόχα, Νεραΐδα, Αμάραντος, Ραχούλα, Καταφύγι, Καλλιθήρο) με μυστική ψηφοφορία εξέλεξαν πρόεδρο τον κοινοτάρχη Καταφυγίου κ. Χρήστο Στύλο, αντιπρόεδρο τον κοιν. σύμβουλο Ραχούλας κ. Χρυσ. Δημητρώ και γραμματέα από το Καλλιθήρο τον κ. Μανόπουλο.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΩΤΣΙΑΜΗΣ

ΜΑΙΕΥΤΗΡΑΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ

ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΥΠΕΡΗΧΟΓΡΑΦΙΑ - ΕΛΕΓΧΟΣ ΩΡΡΗΘΙΑΣ
ΚΡΥΟΠΗΞΙΑ ΤΡΑΧΗΛΟΥ - ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΤΕΙΡΩΣΕΩΣ
ΤΕΣΤ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΙΑΤΡΕΙΟ: ΜΥΡΜΙΔΟΝΩΝ 6
ΤΗΛ. ΙΑΤΡ.: 29125 - ΚΛΙΝ.: 21666 - ΟΙΚ.: 25511 ΚΑΡΔΙΤΣΑ

ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ - ΡΑΔΙΟ - TV - VIDEO

ΤΣΙΑΜΙΑΝΤΑΣ
Electronics

ΚΑΡΔΙΤΣΑ
ΑΡΤΕΣΙΑΝΟΥ 1
ΤΗΛ. 43343

ΤΡΙΚΑΛΑ
25ης ΜΑΡΤΙΟΥ 35
ΤΗΛ. 22516

Décoris

GRAMMI

ΤΕΧΝΙΤΑ ΑΝΘΗ & ΦΥΤΑ
σωτερ. χώρου - έπιπλα ΒΑΒΟΟ
ψάθινα - δώρα

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ:
Καραϊσκάκη 24
Τηλ. 41825

ΚΑΡΔΙΤΣΑ

Ιστορικές σελίδες από τ' Αγραφα

Ο ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ

ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΣΤΑ ΑΓΡΑΦΑ 1866-1869

Του Γιώργου Κλήμου

Γ' ΜΕΡΟΣ: (Για το βιβλίο που στηρίχθηκε η έρευνα αυτή βλέπε Α' και Β' μέρος).

Η κρίση που παρουσιάστηκε στους επαναστάτες στα τέλη του 1866 δεν έφερε τους αναμενόμενους τριγμούς, αλλά, μάλλον, αναζωπύρωσε τον Αγώνα. Ο Καραούλης γίνεται, τη χρονική αυτή στιγμή, ο αποδεκτός και ισχυρός άντρας. Ακόμα και η παραίτηση της κυβέρνησης Βούλγαρη -Δηληγιώργη, φαίνεται να βοηθά τον αγώνα. Την παραπάνω κυβέρνηση διαδέχεται ο Κουμουνδούρος με υπουργό Εξωτερικών τον Χαρίλαο Τρικούπη, που, διάφοροι λόγοι, τον ανάγκαζαν να μη μπορεί να αλλάξει γραμμή πλεύσης. Στο Θεσσαλικό στρατόπεδο κατά τα τέλη Δεκεμ. 1866 προσέρχονταν όλο και περισσότερα άτομα. Ο αγώνας ενισχύεται και με τον ελληνικό στρατόν. Η δύναμη των αγωνιστών στα Θεσσαλ. Αγραφα ανέρχεται στα τέλη Δεκεμ. 1866 στα 1.000 άτομα.

Ο Δεκέμβριος όμως φοβίζει και τους Τούρκους. Ενισχύουν τις μεθοριακές τους φρουρές. Θέτουν σε παρακολούθηση τη δραστηριότητα των Ελληνικών Προξενείων στη Θεσσαλία. Αντιλαμβάνομενοι τη συμμετοχή και το ρόλο των μονών με διαταγή του διοικητή Θεσσαλίας Ετέμπασά ζητούν από τους Ηγουμένους της Θεσσαλίας να τους προσκομίσουν ακριβείς καταλόγους των μοναχών και των φιλοξενούμενων σ' αυτά. Αλλά ο πανικός τους φαίνεται στις συσκέψεις επι συσκέψεων που γίνονται από Θεσσαλία και Ήπειρο μέχρι Κωνσταντινούπολη.

Ο όλοσ αγώνας θα γίνει τώρα για την στρατηγικής σημασίας γέφυρα του Κοράκου. Οι Τουρκικές δυνάμεις κινήθηκαν από Άρτα, ενώ η προσπάθεια του Χαλήλ Πασά Αγράφων να σπάσει τη γραμμή Οξυάς και να πλησιάσει τη γέφυρα απέτυχε.

Στις 27 και 28 Δεκ. του 1866 οι Τούρκοι κάνουν κάθε προσπάθεια από την αριστερή πλευρά να διώξουν τους επαναστάτες και να καταλάβουν τη Γέφυρα. Τελικά, αν και έγιναν πολύωρες μάχες, οι Επανάστατες Ροδοβιτσιού και Αγράφων αγωνίστηκαν γενναία και κράτησαν τη Γέφυρα Κοράκου στην κατοχή τους. Ο Τούρκος αρχηγός απογοητευμένος ζητά νέες ενισχύσεις. Στις 28 Δεκεμβρίου από Βόλο, Αλμυρό, Λάρισα, Τρίκαλα, αναχωρούν νέες δυνάμεις. Ο Χαλήλβης Φράσαρης, Δερβέναγας, στρατοπεδεύει στη Μ. Κορώνη. Η προσπάθεια εκφοβισμού των Ελλήνων αρχίζει να αποδίδει καθώς η Τουρκία είχε ήδη διακόψει τις διπλωματικές σχέσεις της με την Ελλάδα.

Ενώ όμως οι οχυρωμένοι αγωνιστές στη Γέφυρα Κοράκου περιμέ-

ναν νέα επίθεση από τα τουρκικά στρατεύματα που συνωθούνταν στην περιοχή ξαφνικά δέχτηκαν την επίθεση του Γάλλου προξένου στα Γιάννινα Σαμπουασώ (5-1-1867). Ο Σαμπουασώ είχε αποσταλεί από τις ευνοϊκά διακείμενες προς την Τουρκία Ευρ. Δυνάμεις για διερεύνηση των προθέσεων των αγωνιστών. Ο Σαμπουασώ έγινε δεκτός με προθυμία από τους 54 εκπροσώπους των Ηπειροθεσσαλών στους οποίους συνιστούσε να ...επιστρέψουν στα σπίτια τους.

Φεύγοντας ο Σαμπουασώ υπέδειξε στους Τούρκους, για γρήγορη λύση του προβλήματος, τη ζεύξη του ποταμού με ασκούς που έφεραν οι Τούρκοι από Γιάννινα. Η ζεύξη του ποταμού επιτεύχθηκε στις 16-1-1867 και προκάλεσε τον πανικό στους επαναστάτες με αποτέλεσμα την επόμενη (17-1) μπροστά σε μεγάλες δυνάμεις να εγκαταλείψουν τη Γέφυρα και να αποχωρήσουν διασκορπισμένοι προς διάφορες κατευθύνσεις.

Γύρω στους 400 άνδρες αφού στρατοπέδευαν στο χωριό Παλιόγαννισού Φθιώτιδας στράφηκαν προς Γούρα και Αλμυρό. Μια άλλη ομάδα γύρω στους 200 με οπλαρχηγούς τους Κυριάκο Καραμπάτση, Γ.Καραούλη, Νάκο Καραγιάννη, Ιων. Κουτζονίκα, Ανδ. Γρανίτζα, Δημ. Κουτσουράκη και Ανδρ. Ζαχαράκη, καθώς έφευγαν τις 23-1-1867 συγκρούστηκαν με 2.500 Τουρκαλβανούς του Δερβέναγα Χαλήλ Πασά. Φοβούμενοι, όμως, την επόμενη μέρα, μέσα στη νύχτα, καταφεύγουν στο μοναστήρι της Σπηλιάς. Εδώ όμως τους περικυκλώνουν όχι μόνο οι άνδρες του Χαλήλ αλλά και του Ιμπραήμ Πασά που μόλις είχε αφιχθεί με 1500 τακτικούς και 500 άτακτους.

Περικυκλωμένοι και επειδή βλέπουν και το μάταιο της συνεχισεως του αγώνα τις 25-1-1867 90 πολεμιστές με αρχηγούς τους Αλεξανδρή, Κιτ. Δημητρίου, Γ. Αγραφιώτη, Τολ. Σταθόπουλο, Γ. Ντάβο, Θ. Ζαφειριάδη και Κ. Γιαννόπουλο αποσύρονται προς Στεφανιάδα όπου συνάντησαν τον Καραούλη που είχε προηγηθεί.

Η Στεφανιάδα μάλιστα, αναφέρεται ότι ήταν και η ιδιαίτερη πατρίδα του Καραούλη. Αλλά και οι οπλαρχηγοί Κυριάκος Καραμπάτσης και Κωσταρέλλος με τους άνδρες τους ξιφίτριες διασχίζουν τον τουρκικό κλοιό και κατευθύνονται προς τη Ρεντίνα.

Παρέμειναν όμως μέσα στο μοναστήρι της Σπηλιάς 35 υπερασπιστές οι οποίοι αμυνόμενοι από 1-4 Φεβρ. και αφού οι Τούρκοι άρχισαν να χρησιμοποιούν και κανόνια προέβησαν στην ηρωική τους έξοδο αφήνοντας στο πεδίο της μάχης 5 νεκρούς.

Στο διάστημα που οι Τούρκοι προσπαθούσαν να μεταφέρουν

άντρες προς Αγραφα στρατολογήσαν με τη βία και χριστιανούς δίνοντας σε μερικούς από αυτούς υψηλά αξιώματα. Ένας από αυτούς ήταν ο Αγραφιώτης Βασίλης Γκίκας με 50 Αλβανούς του Χαλήλ Πασά Φράσαρη που διατάχθηκε να οχυρωθεί στην εκκλησία του Αγ. Νικολάου και στον Πύργο του χωριού Οξυάς. Καθώς όμως το τμήμα αυτό βιάζε προς την Οξυά δέχτηκε επίθεση επαναστατών και διαλύθηκε αφήνοντας πίσω 7 νεκρούς.

Ομοίως άλλα ονόματα που επιδίωκαν να στρατολογήσουν χριστιανούς ήταν ο Γούλας Τσάπαλος με το βαθμό του ταγματάρχη, ο Πάνος Ζογλοπίτης, λοχαγός και οι Στουρνάρης, Ντούζος. Με μια επιφύλαξη η παραπομπή από τη σελ. 1421 ΑΥΕ 1867 α.α.κ. ΙΘ, 16-1-67 Αναφ. Προξ. Λαρίσης Μάνου.

Παρ' όλο που οι Αγραφιώτες επαναστάτες είδαν μετά τη διάλυση τους στη Γέφυρα Κοράκου, τα όνειρά τους να γκρεμίζονται συνέχισαν έστω και κατά μικρές ομάδες τον Αγώνα. Έτσι έχουμε συγκρούσεις στον Ίταμο (Ίταμ-Κολε) και στο Φανάρι. Στο Νεοχώρι ο οπλαρχηγός Κυριάκος (29-1-67) περικύκλωσε την τουρκαλβανική φρουρά του Γιακούμπεη και θα την εξολόθρευε αν δεν ενισχυόταν με τη δύναμη του Σερίφ Πασά.

Σελ. 1422 βλ. ΑΥΕ /1867/ 22/25, 9-1-67 Αναφ. Προξ. Λαρίσης.

Ο οπλαρχηγός Κωσταρέλλος επιτέθηκε στη φρουρά του χωριού Νεξερός Δομοκού ενώ μια άλλη επαναστατική ομάδα με οπλαρχηγό τον Εύστρα συνέλαβε έξω από τον Αλμυρό δύο Τούρκους που προσπαθήσε να τους ανταλλάξει με δυο επαναστάτες που πιάστηκαν στο Μοναστήρι της Ρεντίνας, αλλά χωρίς επιτυχία.

Τέλη του Γενάρη μια ομάδα 50 Αγραφιωτών κατέφυγε στη Μονή Ρεντίνας για ασφάλεια και ανάπαυση. Εδώ όμως τους εντόπισε μια τουρκ. δύναμη υπο τον Χαλήλ Πασά με 700-1000 άνδρες. Από τους 50 άντρες αποκλείστηκαν στο μοναστήρι 37 με αρχηγό τον Κατσούλα (Καζούλας αναφ/ται στο βιβλίο) αποφασισμένοι να αμυνθούν μέχρι εσχάτων. Οι Τούρκοι όμως πανίσχυροι κυρίεψαν το Μ/ρι και εφόνευσαν όλους τους επαναστάτες. Κατ' άλλη πληροφορία σώθηκαν 10 ενώ 5 πληγωμένοι πιάστηκαν. Ένας απ' αυτούς ήταν και ο Κατσιούλας που πέθανε στο δρόμο οδηγούμενος προς τις φυλακές της Λαρίσης.

Όσοι διασώθηκαν (από το μοναστήρι της Ρεντίνας; δεν αναφέρεται) όπως οι Αθάνατος και Καραούλης, τράβηξαν προς Παλιόγαννισού και κατόπιν προς τη Νεβρόπολη σελ. 1422 Β. ΠΑΛΙΓΓΕΝΕΣΙΑ 9-2-1867.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Ο ΠΡΩΤΟΚΛΕΦΤΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ ΔΙΠΛΑΣ

Του Λάμπρου Γριβέλλα

Μεταξύ 1790 και 1805 το όνομα του Βασίλη Δίπλα ήταν συνώνυμο της κλεφτουριάς. Ο Δίπλος ήταν ο σημαντικότερος καπετάνιος των Αγράφων και θεωρούνταν τότε αρχηγός όλων των κλεφτών. Τη θέση αυτή μεταξύ όλων των συναγωνιστών του την κέρδισε με πρόσοντα τη γενναϊότητα, την τετράγωνη λογική του και τη ρωμαλέα σωματική διάπλασή του.

Όσα γνωρίζουμε για το Δίπλα προέρχονται κυρίως από την προφορική παράδοση και τα δημοτικά τραγούδια, γιατί οι γραπτές μαρτυρίες είναι και λίγες και ελλιπείς. Σύμφωνα με την παράδοση λοιπόν, ο Δίπλος ήταν άνδρας μεγαλόσωμος και επιβλητικός στην εμφάνιση, ατρόμητος στην αντιμετώπιση του εχθρού, "πολλά ορμητικός", γράφει μια χειρόγραφη εφημερίδα της εποχής, και γνωστός για τη φρονιμάδα της σκέψης αλλά και για το πείσμα του.

Σε κάποια κρίσιμη στιγμή, γράφει ο Κασομούλης, κι ενώ οι Αρβανιτάδες βρισκόταν όχι μακριά, το σώμα του Δίπλα μαζί με το σώμα του Σουλιώτη Κασμά, πριν ακόμα αρχίσει ο πόλεμος, αρχίσανε να μαλλώνουν: "-Αυτό το πόστο που θα πιάσουμε δεν είναι καλό. Να πάμε αλλού", είπε ο Δίπλος. "-Οι Σουλιώτες δεν φεύγουν", είπε ο Κασμάς. Αρχισε ο πόλεμος και τότε οι Σουλιώτες καταλάβανε το λάθος τους. "-Να φύγουμε", είπε ο Κασμάς. "-Ο Δίπλος δε φεύγει", απάντησε ο Δίπλος!

Με τέτοια πρόσοντα ο Δίπλος δεν άργησε να επιβληθεί στους αρειμάνιους εκείνους προπάτορές μας και να αναγνωρισθεί από όλους ως αρχηγός.

Σύμφωνα με την προφορική παράδοση, η γέννηση του Δίπλα τοποθετείται μεταξύ των ετών 1730-1740. Ένα από τα δημοτικά τραγούδια για το θάνατο του πρωτοκλέφτη, που ο Γεώργιος Δ. Ιατρίδης περιλαμβάνει στην ενότητα "Δημοτικά τραγούδια Θεσσαλίας" και δημοσιεύονται στο περιοδικό της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας των Θεσσαλών, τιτλοφορείται "Του Δίπλα απ' το Ζωγλόπι"(1). Η πληροφορία αυτή, παρά την εκτεταμένη έρευνα, δεν έγινε δυνατό να διασταυρωθεί με άλλες πηγές και για το λόγο αυτό καταγράφεται με επιφύλαξη.

"Στο Γρεβενοδιάσελο, στα όρια των κοινοτήτων Αμαράντου -Σαρανταπόρου (Νεράιδας) -Ραχούλας, ανάμεσα στα βουνά Καπροβούνι και Ίταμο, τον Ιούνιο του 1807, 1000 Τουρκαρβανίτες με τον Άγο Μουχουρντάρη, περικύκλωσαν τους Κατσαντωναίους, ύστερα από προδοσία του Τσολάκογλου. Εκεί συνήφθη φονική μάχη, στην οποία σκοτώθηκε ο Δίπλος", γράφει ο Κώστας Σ. Κρικέλλης (2).

Στην ίδια περιοχή υπάρχει τοποθεσία "στ' Δίπλα". Με τα στοιχεία όμως που έχουμε στη διάθεσή μας είναι δύσκολο να υποστηριχθεί αν πρόκειται για τον τάφο του Δίπλα, για κάποιο από τα λημέρια του ή για κάποια από τις συμπλοκές των κλεφτών του ασκεριού του με τους Τουρκαρβανίτες.

Ο Δίπλος υπήρξε κλέφτης και αρματολός, κατά διαστήματα, πράγμα που συνέβαινε με όλους τους κλέφτες του καιρού του. Όπως αναφέρει ο Κασομούλης, "Ο Δίπλος, ο Νάσιος Κοσμοπούλος και ο Τσιάκαλος κατατάχτηκαν στο αρματολίκι των Κοντογιανναίων, στο Πατρατζίκι (Υπάτη) και γίνηκαν αρματολοί. Όμως ο Δίπλος ξαναβγήκε στο κλαρί και έγινε πάλι κλέφτης, μαζί με τον Κατσαντώνη (3).

Η ζωή και η δράση του Δίπλα είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τον Κατσαντώνη. Όλοι σχεδόν οι ιστορικοί συμφωνούν ότι ο Κατσαντώνης βγήκε στο κλαρί και κατατάχθηκε στο σώμα του Δίπλα σε ηλικία 25 ετών, ανάμεσα στο 1800 και 1802 (4). Αδιευκρίνιστο επίσης παραμένει, αν ο Δίπλος ήταν θεός ή νονός του Κατσαντώνη (5). Ο Δ. Σταμέλος θεωρεί βέβαιο πως ήταν νονός του (6). Ο Δίπλος, που πράγματι έκοβε το μυαλό του, γρήγορα διέκρινε τις πολεμικές αρετές του νεαρού κλέφτη, τον οποίο τα παληκάκια του βάφτισαν «Κατσαντώνη» (7). Ο νέος κλέφτης πολύ γρήγορα διακρίθηκε για το θάρρος, την ευκινησία της σκέψης του και τη στρατηγική ικανότητα που επέδειξε στις καθημερινές σχεδόν συμπλοκές των κλεφτών με τους Τουρκαλβανούς του Αλήπασά και επήρε επάξια τη θέση του πρωτοπαλίκαρου κοντά στον καπετάνιο Δίπλα. Έτσι, όταν ο Δίπλος, τον οποίο είχαν πάρει τα χρόνια -ήταν περίπου 65 χρονών το 1804-1805 - αποφάσισε να αποσυρθεί, παραχώρησε την αρχηγία του σώματος στον Κατσαντώνη και αυτός ακολουθούσε το σώμα ως απλός πολεμιστής. "Ο Κατσαντώνης όμως ποτέ δεν τον είδε έτσι. Τον τιμούσαν σαν πατέρα και σύμβουλο μαζί. Από τότε ο γέρο-Δίπλος έζησε από κοντά όλους τους ηρωισμούς και τις δόξες των Κατσαντωναίων, πρώτος αυτός ανάμεσα στους πρώτους, στο σπαθί και στο ντουφέκι, μα και στη γνώση και στην ορμήνεια του ασίκορου καπετάνιου" (8).

Ο γερόλυκος όμως, ο Δίπλος, εξακολουθούσε να ανδραγαθεί, να εμψυχώνει τους Κατσαντωναίους και να είναι το φόβητρο των Τουρκαλβανών μέχρι τέλους.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

1. Γ.Β. Ιατρίδη: "Του Δίπλα από το Ζωγλόπι", Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία των Θεσσαλών, τόμ. Β', τεύχ. Δ', σελ. 19.
2. Κώστα Σερ. Κρικέλλης: "Μολόχα- Δολοπία -Αγραφα" σελ. 220
3. Νικολάου Κοσμοπούλη: Στρατιωτικά Ενημημάτα", τόμ. Α', σελ. 15
4. Επαμ. Φραγκιάστας: "ΚΑΤΣΑ- ΝΤΩΝΗΣ", 1862 σελ. 13
Το ίδιο αναφέρει και ο Κασομούλης στις "Ενημησεις" του. (σελ 15)
5. Επ. Φραγκιάστας: "Ο Κατσαντώνης ενόηθη με την κλέφτικη ομάδα του θείου του ή μάλλον του νονού του Δίπλα".
6. Δ. Σταμέλου: "ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗΣ" σελ. 17
7. Για το όνομα "Κατσαντώνης" ή "Κατσαντώνης" υπάρχουν πολλές εκδοχές:
α) Από τη φράση "κάτσε Αντώνη", την οποία, φημιολογείται, ότι επαναλάμβανε η μάνα του, κάθε φορά που ο Αντώνης απειλούσε να βγει στο κλαρί.
β) Από το επίθετο "κατσιασμένος", που θα πει μικρόσωμος και κακορίζικος.
γ) Από τη λέξη "κατσίης". Κατσίδες έλεγαν οι Τούρκοι τους επαναστάτες, τους ληστές, τους φυγόδικους γενικά. Και μάλλον η τελευταία αυτή εκδοχή φαίνεται ως η πιο πιθανή.
8. Δ. Σταμέλου: "ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗΣ" σελ. 69

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Εφημερίδες που μας έστειλαν

Πήραμε τις παρακάτω εφημερίδες από Πολιτιστικούς Συλλόγους:

1. Τα Χρονικά της Νεράιδας - Δολόπων. Δεκ. 1994. Άρθρο για τις εκλογές '94 με το σύνθημα : Όλοι μαζί, ενωμένοι, για την ανάπτυξη του τόπου μας. Νέα του χωριού και του Δημ. Σχολείου.

2. Ο ΚΕΔΡΙΩΤΗΣ. Νοεμ.-Δεκ. 1994. Άρθρα για τα Χριστούγεννα, ενημέρωση της Κοινότητας, διαφύση μαθητών για το AIDS και άλλα νέα του Κέντρου.

3. Ρεντινωτιάδα Νέα. Οκτ.- Δεκ. 1994. Εκδηλώσεις του συλλόγου και τα Κοιν. αποτελέσματα. Άρθρο για τη μέλισσα. Νέα του Χωριού - κοινωνικά και πολλά νέα για το χωριό.

4. Η Φωνή των Θεσσαλών. Δεκ. 1994. Λέσης Θεσσαλών. Θεσσαλικά νέα. Λαογραφικά: Η γουρνοχαρά του Κασιγιάννη. Οι Θεσσαλοί τίμησαν τον Απ. Βακαλό- πούλο. Να ξαναζωντανέψει η λέσχη Θεσσαλών.

5. Αργιθεάτικη Φωνή. Νοεμ.- Δεκ. 1994. Ζητούν ξεχωριστό συμβούλιο Περιοχής να αποτελέσει η Αργιθέα. Νέα από την συνεστιάση 2.12.94. Τα νέα Κ.Σ. της Αργιθέας, ειδήσεις από Παναργιθεάτικο συνέδριο Βραγκιανών. Δώρα αργιθεατών Θεσσαλίας στα μαθητοΐδια των χωριών της Αργιθέας. Νέα από την ορεινή Αργιθέα.

6. Θεσσαλιώτις. Ιαν. 1995. Φιλολογική σελίδα. Πρωτόλαος ο Βασιλιάς Θεσσαλίας στην Τροία. Πορτραίτο του Ιεζεκιήλ. Κοινωνική ζωή και άλλα νέα της Καρδίτσας. Άρθρα του Ν. Καραφύλλη και του εκδότη Λ.Ντότσια.

7. Η Νεβρόπολη. Δεκ. 1994. Νέα από το Μεσενικόλα. Διεκδικητικό άρθρο για την έδρα του Περ. Συμβουλίου στο Μεσενικόλα και όχι στο Μορφοβούνι.

8. Λεπενιώτικα Νέα. Οκτ. Νοεμ. 94. Των λεπενιωτών Ευρυτανίας. Νέα του συλλόγου και της Ευρυτανίας. Ρουμελιώτικα κανάλια.

9. Ο ταχυδρόμος της Ρούμελης. Νέα της Ευρυτανίας. Παράπονα για το Δασάχη Ευρυτανίας. Άρθρα και σχόλια για την Ευρυτανία και τη Ρούμελη.

10. Θυμακός. Νέα από το όμορφο χωριό τον Θυμακό Φθιώτιδας.

11. Η Ωραία Σαμαρίνα. Νοεμ.- Δεκ. 94. Ετήσια πανσαμαριώτικη σύσκεψη συλλόγων Σαμαρίνας. Νέα από τους Σαμαρινωτές όλης της Ελλάδας.

12. Η Φωνή της Μακρακώμης. Νοεμ.- Δεκ. 94. Παράπονα εκπ. Συλλόγου Μακρακώμης. Ιστορικό του Γοργοπόταμου. Πολλά νέα από τη Μακρακώμη.

12. Αττικά Νέα. Ενδιαφέρουσα έκδοση με άρθρα Αγναντερωτών της Αθήνας (στρατιωτικών και εκπαιδευτικών), ειδήσεις και διεκδικήσεις για το Αγναντερό.

13. Ζωγλοπύτικα Χρονικά: Το φύλλο, Φεβρουάριος 1995. Ενδιαφέροντα άρθρα: Η καταστροφή του Ζωγλοπιού, ο Γεώργιος Καραϊσκάκης, η αμπελοργία, γλωσσάρι κ.α. Παραδοσιακά γεφύρια, σπάνιες φωτογραφίες, κοινωνικά.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Τον καιρό της μεγάλης... κλεψιάς

Το μοσχάρι που... μκαρίζεται

Μάστιγα της υπαίθρου ήταν η κλεψιά και οι ζωοκλέφτες υποβάλλονταν σε μύριους εξευτελισμούς από τις αστυνομικές αρχές και καταδικάζονταν σε αυστηρές ποινές, φυλακίσεις και εξορίες. Εντούτοις για πολλά χρόνια θεωρούνταν ένα είδος σπορ και ο καλός κλέφτης εξακολουθούσε ν' απολαμβάνει το θιασισμό της τοπικής κοινωνίας.

Άπιαστος κλέφτης ο ήρωάς μας, ο Λαφροπάτης και "καθάριος νοικοκύρης", όπως λέει και η παροιμία, είχε όμως και τις ατυχίες και τα "μασκαριλίκια" του, τα οποία εκμεταλλεύονταν οι φίλοι του στο καφενείο για να διασκεδάσουν. Ο ίδιος καμωνόταν πως διασκεδάζει κι αυτός, κατά βάθος όμως πειραζόταν κι εύρισκε μια αφορμή για να "το στρίψει".

-Με το συμπάθειο, πιδιά, άργησα κι η γυναίκα μ' καρτερεί τα ψώνια στον σπίτι, έλεγε κι όπου φύγει φύγει....

Κάποτε, καθώς περνούσε με το ζώο φορτωμένο ξύλα, πηγαίνοντας για το παζάρι της Καρδίτσας, του μπήκε στο μάτι ένα ολόκληρο μοσχάρι, στα πρώτα σπίτια της Σέκλιζας. Αμέσως ο νους του πήγε στο...κακό.

Επισήμανε το σταύλο, την πόρτα, τον αυλόγυρο, όλα τα καθέκαστα. Σε δυο τρεις μέρες, στη χάση του φεγγαριού - το φεγγάρι δεν ήταν σύμμαχος, πρόδινε τους κλέφτες - μεσάνυχτα και κάτι ξεκίνησε

από το χωριό - δυο ώρες δρόμο - και, απαρατήρητος, έφτασε στις παρυφές της Σέκλιζας. Λούφαξε κοντά στο σπίτι που βρισκόταν το υποψήφιο θύμα του για πολλή ώρα, ώσπου βεβαιώθηκε ότι όλα ήταν εντάξει. Σβηστά τα φάτα, έρμηος ο δρόμος, ησυχία.

Ακροπατώντας σαν φάντασμα έφτασε στο στάβλο, άνοιξε προσεχτικά την πόρτα, μπήκε και, ψαχουλεύτά μέσα στο πυκνό σκοτάδι, έφτασε στο... μοσχάρι. Το σήκωσε στον ώμο του, βγήκε και, με το γνώριμο αθόρυβο τρόπο του, χάθηκε στο σκοτάδι.

Άρχισε να χαράζει κι ο Λαφροπάτης έφτασε κοντά στο χωριό του, όταν από τους ώμους του ακούστηκε ένα παραπονεμένο "γκάρρρρρ!".

Σαν να τον χτύπησε αστροπελέκι, πέταξε κάτω το ζώο ο Λαφροπάτης και τότε διαπίστωσε το πάθημά του. Αντί να κλέψει το μοσχάρι, φορτώθηκε το γαϊδουράκι, που βρισκόταν στον ίδιο στάβλο!

Εγκατέλειψε το ζώο κι εξαφανίστηκε αλλά το νέο μαθεύτηκε στο χωριό και για πολύ καιρό αποτελούσε το μόνιμο θέμα για συζήτηση.

- Ήταν νόστιμο το γαϊδουράκι, Λαφροπάτη; έλεγαν και ξεκαρδίζονταν στα γέλια. Κι εκείνος δεν είχε που να κρύψει τη ντροπή για το πάθημά του!

Επιστολές

Έστω και ετεροχρονισμένα, δημοσιεύουμε την επιστολή της κ. Τζένης Σ. Τσιτσά, θυγατέρας του αείμνηστου Σερ. Τσιτσά, του αξέχαστου Αγραφιώτη συγγραφέα.

Αθήνα Δεκέμβριος 1994

Αγαπητοί συμπατριώτες

Αυτή τη στιγμή κρατώ στα χέρια μου το τεύχος του Δεκεμβρίου 1994. (αρ. φύλλου 49).

Μαζί με τις πολλές ευχαριστίες μου και όλης της οικογένειας του Σεραφεΐμ Τσιτσά, δεχθείτε και τις ολόθερμες ευχές μας για μια ευτυχισμένη χρονιά γεμάτη με υγεία για όλους μας και πραγματοποίηση των αιτημάτων σας που αφορούν και αξιοποίηση των όμορφων χωριών μας.

Πιστεύω ότι ο κ. Βασ. Τσαντήλας, με το κέφι που τον διακρίνει για την πραγμάτωση ωραίων στόχων, και από τη νέα θέση, που ήταν μια ανταμοιβή των συμπατριωτών μας στις ακούραστες προσπάθειές του για τα περιφανά μας Άγραφα, να συνεχίζει να παλεύει γι' αυτά. Κάντε με τα έργα σας ν' ακουστούν τ' Άγραφα σ' όλη την Ελλάδα. Δεν είναι ακατόρθωτο να μπουν στο πρόγραμμα, πολλών Ελλήνων, για επίσκεψη ολίγων ημερών, μέχρι και για διακοπές πολυήμερες.

Αυτά τα πανέμορφα χωριά, με την πλούσια βλάστηση, έχουν το προνόμιο να φυτρώνουν στα χώματά τους όλα τα είδη των ελληνικών δασικών δέντρων και θάμνων.

Έχουν το προνόμιο να είναι πανέμορφα όλες τις εποχές του χρόνου. Ας αξιοποιήσουμε τ' Άγραφα χωρίς να τα χαλάσουμε. Ας αναβιώσουμε όλα τα ξεχασμένα έθιμα, στήνοντας πανηγύρια στις μνήμες των αγίων μας στους οποίους πρόστρεχαν οι πρόγονοί μας. Με θλίψη είδα έρημο και ερειπωμένο το εκκλησάκι του Αγίου Τρύφωνα στο χωριό μου το Μπλάσοδο. Του Αγίου Τρύφωνα που γενιές ολόκληρες τον παρακαλούσαν να σώσει τ' αμπελία τους απ' την καταστροφή.

Δεν θα σας κουράσω άλλο. Απλώς μια μικρή παρατήρηση, που ίσως είναι λαθεμένη, αλλά έτσι είναι η γνώμη μου. Στην τελευταία σελίδα στο κομμάτι "Χιόνια σ' Άγραφα" λέει: "Τα έλατα είναι όμως γεμάτα στροφίλια και όπως λένε οι παλαιότεροι προμηνηούν βαρύ χειμώνα".

Μήπως είναι λάθος; Άλλοι πιο παλαιοί από μας έλεγαν: "Τα έλατα, αγαπημένα του Θεού δέντρα, τον παρακάλεσαν κάποτε να τα λυπηθεί και να μην τα βαραίνει και με χιόνια πολλά και με στροφίλια. Ο Θεός κατάλαβε την δίκαια παράκληση (δεν ήταν αίτημα) και τους είπε: Όταν θα ρίχνω χιόνια δεν θάχετε στροφίλια, κι έτσι θα ξεκουράζεστε".

Και πάλι εύχομαι σ' όλους Καλά Χριστούγεννα κι ευτυχισμένο και δημιουργικό το 1995.

Τζένη Σ. Τσιτσά

ΓΙΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΑΥΡΑ	21523
ΑΣΤΡΟΝ	23551
ΑΡΝΗ	22161
ΚΙΕΡΙΟΝ	71923

ΞΕΝΩΝΕΣ ΑΓΡΑΦΩΝ

ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑ	95419-95250
ΤΣΑΡΔΑΚΙ	95440
ΝΕΡΑΪΔΑ	92460-61
ΜΟΣΧΑΤΟ	55453
ΚΑΛΥΒΙΑ	92448
ΚΑΣΤΑΝΙΑ	94212 ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΣ 94155
ΦΥΛΑΚΤΗ	92850-92840 ΚΟΙΝ/ΙΚΟΣ
ΝΕΟΧΩΡΙ	93191 ΚΟΙΝ/ΙΚΟΣ
Λ.ΣΜΟΚΟΒΟΥ	0443-61212
ΠΕΖΟΥΛΑΣ	92448 ΟΙΚΙΑ - 0431-73950 ΚΟΙΝ/ΙΚΟΣ
ΧΑΓΙΑΤΙ	95440 ΚΟΙΝ/ΙΚΟΣ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ	55860-55861 ΚΟΙΝ/ΙΚΟΣ
ΙΑΤΡΟΥ ΚΑΣΤΑΝΙΑ	94094
ΑΝΑΨΥΚΤΗΡΙΟ	94392

ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΗ:

Στο προηγούμενο φύλλο μας, στα εκλογικά των κοινοτήτων μας έγιναν ορισμένα λάθη μεταξύ κοινοτήτων Μπελοκομύτη - Μεσενικόλα. Επανερκόμασε στο ορθό.

ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑΣ:

Σταφυλάς Απόστολος, Πρόεδρος
Ποδηματάς Δημήτριος
Μιρίτης Λαοκράτης
Μηλίτσος Αλκιβιάδης
Χαλιός Ευθύμιος
Γιαννακός Χρήστος
Στυλογιάννης Δημήτριος

ΜΠΕΛΟΚΟΜΥΤΗ

Αντωνίου Αντώνιος, Πρόεδρος
Παραθύρα Πνευλόπη
Βασιλείου Νικόλαος
Συργκάνη Βασιλική
Λαζαρίδης Χρυσόστομος
Αθανασίου Γεώργιος
Μανώλης Σωτήριος

"ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗ ΦΩΝΗ"

Έκδοση:

ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΩΝ
ΧΩΡΙΩΝ Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
Υπεύθυνος Σύνταξης:
ΛΑΜΠΡΟΣ ΓΡΙΒΕΛΛΑΣ
Υπεύθυνος Έκδοσης:
ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΑΝΤΗΛΑΣ

Συντακτική Επιτροπή
ΑΝΤΩΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
ΚΑΗΜΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
Διεύθυνση: Μακεδονίας - Ηρ.
Πολυτεχνείου
ΚΑΡΔΙΤΣΑ Τηλ. 0441 - 29642
& 24985 FAX: 0441 - 29642

ΦΩΤΟΣΥΝΘΕΣΗ OFFSET
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
Γ. ΕΞΑΡΧΟΣ
ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΥ 11 ΤΗΛ 29011
ΚΑΡΔΙΤΣΑ

ΚΤΗΜΑΤΟΜΕΣΙΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

Σωστή εκτίμηση και προβολή της
ακίνητης περιουσίας σας

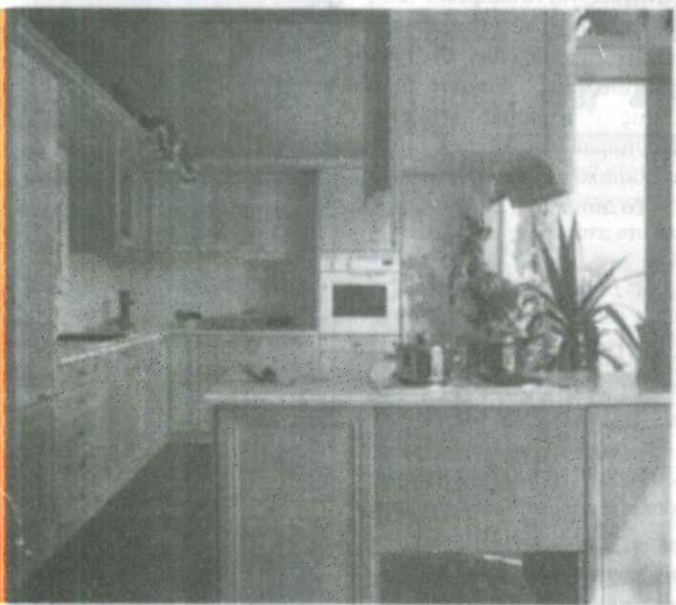
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

Τηλ. 29317
20251

ΚΑΡΔΙΤΣΑ
Τ.Κ. 43100

Ότι έχει σχέση με το σπίτι...

ΕΠΙΠΛΑ ΚΟΥΖΙΝΑΣ
ΠΟΡΤΕΣ - ΠΑΡΑΘΥΡΑ

I.ΖΙΑΚΑΣ - Μ.ΠΟΥΛΙΟΣ ο.ε.

Ηρώων Πολυτεχνίου & Γιαννιτών - Καρδίτσα
Τηλ.: 73.270 - 20.576, Fax: 70.824

« Α Γ Ρ Α Φ Ι Ω Τ Ι Κ Η Φ Ω Ν Η »

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΑ & ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

✓ Αναμένονται πιστώσεις 100 εκατ. για τα αθλητικά κέντρα ΠΕΖΟΥΛΑΣ και ΚΑΣΤΑΝΙΑΣ μετά την επίσκεψη του Γεν. Γραμματέα Αθλητισμού κ.Γ. Βασιλακόπουλου στην Καρδίτσα.

✓ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΘΕΑΤΡΟΥ διοργανώνεται στην Καρδίτσα από 18-26 Μαρτίου. Ο θεσμός δοκιμάστηκε και άντεξε στο χρόνο.

✓ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΙ ΑΓΩΝΕΣ "ΠΛΑΣΤΗΡΕΙΑ". Ο κ. Βασιλακόπουλος υιοθέτησε επίσης μια πρόταση μας για τη διοργάνωση σε ετήσια βάση Πανελλήνιων Αγώνων Στίβου προς τιμήν του αιμνήστου ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΛΑ-ΣΤΗΡΑ. Φέτος οι αγώνες θα οργανωθούν το Σάββατο 13 Μαΐου.

✓ ΙΑΜΑΤΙΚΑ ΛΟΥΤΡΑ "ΣΟΥΛΑΝΤΑ". Αγώνες χρόνων και προσπάθειες δεν απέδωσαν. Η στείρα αντιπαράθεση, οδήγησε στο χάσιμο 30 εκατ. περίπου που είχαν διατεθεί το 1991 για μελέτη και κατ'επέκταση εκατοντάδες εκατομμύρια χάθηκαν από το 2ο πακέτο Ντελόρ. Που θα αποδοθούν οι ευθύνες;

✓ Επιλέχθηκε η σύνδεση του ΜΑΛΙΑΚΟΥ ΚΟΛΠΟΥ αντί της παράκαμψης ΔΟΜΟΚΟΥ και για να μην φωνάζουμε μας προσφέρουν την Ε. 65 στα χαρτιά!

✓ ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ. Χιλιάδες άνεργοι, νέοι και νέες, τρέφουν ελπίδες για κατάληψη μιας θέσης στο Δημόσιο από τις 6.000 που προκηρύχθηκαν. Για 25 θέσεις στην Καρδίτσα οι υποψήφιοι είναι χιλιάδες.

✓ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ. Ζητείται πολιτική αξιοπιστία. Ελάχιστοι πιστεύουν ότι οι διαγωνισμοί με το νόμο Πεπονί θάναι αδιάβλητοι. Πρέπει το κράτος και οι πολιτικοί να κερδίσουν την εμπιστοσύνη των πολιτών.

✓ ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΛΩΝ. Ένα μεγάλο χρέος προς τον ιστορικό λαό του θεσσαλικού κάμπου και την αναλώσιμη πολιτιστική του κληρονομιά. Η πρόταση από τη Νομαρχιακή Επιτροπή Πολιτισμού προς το Νομ. Συμβούλιο θα γίνει και αναμένεται η πρώτη χρηματοδότηση.

✓ ΧΩΜΑΤΕΡΗ. Εντονη η αντίδραση των κοινοτήτων Καναλίων, Φαναρίου, Καππά, Χάρματος, Μαγουλίτσας, στην μελέτη και το σχέδιο του ΥΠΕΧΩΔΕ για τη δημιουργία χωματερής στα όριά τους, που θα καλύψει τις ανάγκες των Δήμων ΤΡΙΚΑΛΩΝ και ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ.

✓ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ, ίδρυσε το Νομαρχιακό Συμβούλιο για την διοργάνωση σεμιναρίων ύψους 500 εκατ. για το 1995. Επιτέλους να γίνει ένας σωστός σχεδιασμός και έλεγχος των προγραμμάτων καθώς και διαφάνεια στην οικονομική διαχείριση.

✓ Η ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΤΩΝ ΠΛΗΜΜΥΡΟΠΑΘΩΝ καθυστερεί και επιπλέον δεν καλύπτεται το σύνολο των ζημιών. Οι καταστροφικές πλημμύρες και σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει αρνητικές επιπτώσεις και για μας, όσον αφορά το ύψος και τη συμμετοχή στην αποζημίωση από την Ε.Ε. Ολα του γάμου δύσκολα!

✓ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΧΡΗΜΑΤΩΝ και φέτος από τις Δασικές Υπηρεσίες και 3, 5 δισ. στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, παραμένουν αδιάθετα! Οι Αγραφιώτες δασοφύλακες (άντρες και γυναίκες) εκλιπαρούν για μεροκάματο για να καλύψουν την ιατροφαρμακευτική τους περίθαλψη.

✓ ΚΕΡΔΗ !!! Επιτέλους μετά από χρόνια η Ένωση Γεωργικών Συν/σμών Καρδίτσας παρουσίασε κέρδη 600 εκατ. Μπράβο στον πρόεδρο και συνάδελφο κ. Γ. Τομπούκα, τη Διοίκηση και τους εργαζόμενους.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΑΝΤΗΛΑΣ

ΟΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ Ο.Γ.Α.

Αξιοθρήνητες είναι οι συντάξεις του Ο.Γ.Α. με τις οποίες καλούνται οι απόμαχοι της ζωής αγρότες να αντιμετωπίσουν τις καθημερινές ανάγκες διαβίωσής τους.

Δυστυχώς εξακολουθούν και σήμερα να είναι συντάξεις πείνας αφού με τη μηδαμινή σύνταξη των 20.000 δραχ. καλούνται οι αγρότες να τα βγάλουν πέρα για ένα μήνα.

Ολοι γνωρίζουν ότι το ποσό αυτό δεν επαρκεί να καλύψει ούτε καν τα έξοδα του καφέ και του τσιγάρου και γι'αυτό πολλοί συνταξιούχοι του ΟΓΑ αναγκάζονται να μετακινηθούν στα μεγάλα αστικά κέντρα όπου διαμένουν τα παιδιά τους.

Έτσι η ύπαιθρος και ιδίως η ορεινή των Αγράφων ερήμωσε όχι μόνο από τους νέους, αλλά και από τους απομάχους της ζωής.

Καιρός είναι η Πολιτεία να ενδιαφερθεί και για τους αγρότες αυξάνοντας τη σύνταξη και κάνοντας την ανθρωπίνη.

ΑΣ αποδειξει επιτέλους για μια φορά ότι δεν ξεχνά τους ανθρώπους εκείνους στους οποίους εξάλλου οφείλει πολλά.

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ

Το Μουσείο Εθνικής Αντίστασης Ρεντίνας - Αγράφων ενισχύθηκε κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος από τη Νομαρχία Καρδίτσας με το ποσό του 1 εκατομμυρίου δραχμών.

Με τα χρήματα αυτά θα κατασκευαστεί:

α) Πίνακας της ανατίναξης του Γοργοποτάμου, όπου προβάλλει ενωμένη η Εθνική Αντίσταση.

β) Πίνακίδες που θα τοποθετηθούν σε διάφορα σημεία, για να δείχνουν τη διεύθυνση του Μουσείου και

γ) Κιγκλιδώματα στα παράθυρα για την ασφάλεια του.

Το Δ.Σ. του Μουσείου ευχαριστεί τον τότε νομάρχη και πιστεύει ακράδαντα ότι η σημερινή αιρετή Νομαρχία θα ανταποκριθεί σε μεγαλύτερο βαθμό στις οικονομικές του ανάγκες, για να μπορέσει και η διοίκηση, του Μουσείου με τη σειρά της να ανταποκριθεί όχι μόνο στις λειτουργικές δαπάνες, αλλά και στις τεράστιες δαπάνες εμπλουτισμού του Μουσείου με αντιστασιακό υλικό.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

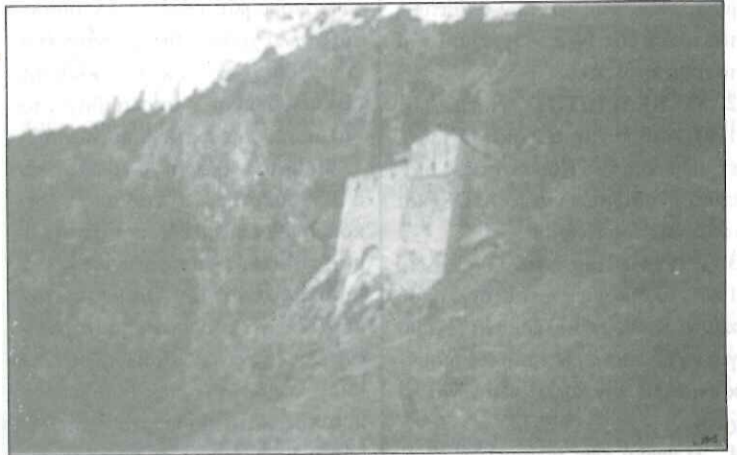
ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ Ν. ΠΛΑΣΤΗΡΑ

Ολοκληρώθηκε η έκδοση των πρακτικών του ιστορικού - πολιτικού συνεδρίου για τον Ν.Πλαστήρα, το οποίο πραγματοποιήθηκε στην Καρδίτσα την περασμένη άνοιξη.

Πρόκειται για έναν τόμο 430 σελίδων, 17Χ24, τον οποίο εξέδωσε η Νομαρχία Καρδίτσας. Την έκδοση του έργου επιμελήθηκαν οι συμπολίτες Λάμπρος Γριβέλλας, Αντώνης Αθ. Αντωνίου και Παν. Νάνος.

ΤΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ

Μια αξιόλογη εργασία του Γ. Κωνσταντάκου

Είναι γνωστή η ευαισθησία του αγραφιότη μηχανικού κ.Γ. Κωνσταντάκου - κατάγεται από την Κρουσηγή (Ζερέτσι) - για τα μνημεία των Αγράφων: μοναστήρια, γεφύρια, παραδοσιακά κτίσματα. Τελευταία μάλιστα με ομάδα μηχανικών και αρχαιολόγων συνένταξαν πλήρη μελέτη για την ανακαίνιση της Μονής Πελεκητής στην Καρδίτσα.

Αρχές Φεβρουαρίου είδε το φως της δημοσιότητας μια σειρά άρθρων του με τίτλο "Τα Μοναστήρια της Πίνδου". Στην εργασία του αυτή ο κ. Κωνσταντάκος ανατρέπει στη συγγραφή του μακαριστού Ιεζεκιήλ "Αι Ιεραί Μοναί της Πίνδου", απ' όπου ανασύρει χρήσιμα στοιχεία τα οποία εμπλουτίζει με νεότερες δικές του διαπιστώσεις. Ανεβάζει π.χ τον αριθμό των αγραφιωτικών μοναστηριών σε 100 περίπου - γνωστών και αγνώστων - αλλά πολλά είναι και τα άλλα μνημεία: γεφύρια, βρύσες, σχολεία κλπ που κινδυνεύουν να αφανισθούν. Από την εργασία του αντιγράφουμε τη φωνη απόγνωσης που απηύθυνε ο μητροπολίτης Ιεζεκιήλ από τις στήλες της εφημερίδας "Θεσσαλική Φωνή" στις 30-9-1928. Γράφει ο Ιεζεκιήλ: "Οι Αγραφιώτες ωφείλουν να κινηθούν ομαδικώς και μεθοδικώς. Αναβολαί δεν επιτρέπονται". Εμείς σημειώνουμε ότι αν "δεν επιτρέπονται αναβολαί" το 1928 επιτρέπονται το 1995;

Η Ε.Α.Χ. οφείλει να αποδώσει την πρέπουσα τιμή στον κ.Γ.Κωνσταντάκου τόσο για το θερμό ενδιαφέρον του όσο και για την πολύτιμη συμβολή του στην προσπάθεια διάσωσης των αρχιτεκτονικών μνημείων των Αγράφων.

SUPER MARKET ΕΝΩΣΗ ΠΑΝΤΟΠΩΛΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Επισκερθείτε το κατάστημά μας για το ευμύερον gas

Ψωνίζεις - Κερδίζεις

1ο ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: Αβέρωφ 50 - Τηλ. 25616

2ο ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: Λαχανά & Τρικάλων - Τηλ. 73455

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΙ - ΠΩΛΗΣΕΙΣ
ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ & ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΙ Ο.Ε.

ΒΑΣ. ΛΙΟΛΙΟΥ - ΑΝΑΣ. ΠΡΟΦΗ

ΓΡΑΦΕΙΟ: ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 28 - ΤΗΛ. 28926 ΚΑΡΔΙΤΣΑ

EXPRESS SERVICE

ο μεγαλύτερος οργανισμός βοήθειας για το αυτοκίνητο και τον άνθρωπο

154
κα 24 ώρες

ΚΤΕΟ
και στην Καρδίτσα

Α. Δημοκρατίας 87 Καρδίτσα
τηλ.: (0441) 73.028, fax: 71234

Νέες εγκαταστάσεις:
5ο χλμ. Ε.Ο. Καρδίτσας-Αθηνών
τηλ. 62201-10

ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΡΔΙΤΣΑ
ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟ

Ελέγξτε ΔΩΡΕΑΝ όλα τα συστήματα ασφαλείας του αυτοκινήτου Σας. Ταξιδέψτε με ασφάλεια και οικονομία.